

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)
F 070 378 6100 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/ezk

Behandeld door

Datum **01 FEB 2019**
Betreft Herziene beslissing op bezwaar

Geachte heer

Bij brieven van 26 oktober 2017 en 15 januari 2018, ontvangen respectievelijk 27 oktober 2017 en 17 januari 2018, heeft u twee bezwaarschriften ingediend tegen mijn (deel)besluiten van respectievelijk 26 september 2017, met kenmerk DGETM-EO/17141005, en 6 december 2017, met kenmerk DGETM-EO/17173682.

Bij besluit van 11 april 2018 is op uw bezwaarschriften beslist. Uw tegen dit besluit ingestelde beroep geeft mij aanleiding om het besluit van 11 april 2011 te vervangen. Het besluit van heden vervangt het besluit op bezwaar van 11 april 2018 in zijn geheel.

Verloop van de procedure

Het verzoek op basis van de Wet openbaarheid van bestuur (hierna: Wob) van 12 juli 2017 om informatie over het gas- en olievoorkomen Papekop, is door mijn ministerie op 13 juli 2017 ontvangen.

Bij deelbesluiten van 26 september 2017 met kenmerk DGETM-EO/17141005 (hierna: het eerste deelbesluit) en 6 december 2017 met kenmerk DGETM-EO/17173682 (hierna: het tweede deelbesluit), is het verzoek deels toegewezen en deels afgewezen.

Bij brieven van 26 oktober 2017 en 15 januari 2018, ontvangen respectievelijk 27 oktober 2017 en 17 januari 2018, heeft u hertegen bezwaarschriften ingediend. Bij brief van 29 november 2017, ontvangen 30 november 2017, heeft u de gronden van uw eerste bezwaar, van 26 oktober 2017, aangevuld.

In onderling overleg is de datum van de hoorzitting vastgesteld. Op 21 februari 2018 vond de hoorzitting plaats bij het ministerie van Economische Zaken en Klimaat. Voor de samenstelling van de commissie en het verhandelde ter zitting verwijs ik naar het verslag van de hoorzitting dat als bijlage bij dit besluit is gevoegd.

Bij besluit van 11 april 2018 zijn uw bezwaren ongegrond verklaard. Tegen dit besluit heeft u beroep ingesteld bij de rechtbank Midden-Nederland. Het beroep is

Ons kenmerk
WJZ / 19014853

Uw kenmerk

Bijlagen
2

door de rechtbank op 3 december 2018 ter zitting behandeld. In mijn verweerschrift van 22 november 2018 en tijdens de zitting heb ik aangegeven dat mij bij de voorbereiding voor de zitting is gebleken dat een groot aantal nieuwe documenten die vallen onder de reikwijdte van het verzoek bij mijn ministerie is aangetroffen. Tevens heb ik aangegeven dat ik voornemens ben een nieuwe beslissing op bezwaar te nemen. U heeft op 17 januari 2019 hierover overleg gehad met medewerkers van mijn ministerie. Hieronder treft u de nieuwe beslissing op bezwaar en mijn overwegingen aan.

Ten aanzien van de ontvankelijkheid

Uw bezwaarschriften zijn ingediend binnen zes weken na bekendmaking van de respectievelijke besluiten en de gronden van het eerste bezwaar zijn binnen de daartoe gestelde termijn aangevuld. De bezwaarschriften voldoen ook aan de overige door de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) gestelde eisen zodat de bezwaarschriften ontvankelijk zijn.

Beoordeling van het bezwaar

Algemeen

Alvorens op uw specifieke bezwaren in te gaan, wil ik in het algemeen iets zeggen over de potentiële winning van olie en gas bij Papekop, omdat dit van belang is voor het aantal documenten dat ik heb aangetroffen en mijn beoordeling daarvan op grond van de Wob. U geeft aan dat de vergunninghouder, Vermilion, in 2014 inwoners van Woerden en omliggende gemeenten geïnformeerd heeft over hun voornemen om over te gaan tot winning van olie en gas bij Papekop. Hierover wil ik het volgende naar voren brengen.

Voordat de houder van een winningsvergunning over kan gaan tot het daadwerkelijk winnen van olie of gas, moet hij mijn instemming verkrijgen met een winningsplan. Het is mijn beleid dat ik aanvragen voor instemming met een winningsplan alleen in behandeling neem als de aanvrager in gesprek is gegaan met de inwoners van het betrokken gebied en de lokale overheden. Bedrijven die zich richten op de winning van olie en gas zijn zich hier van bewust. Zij treden in de regel dus ook in gesprek met partijen in de omgeving waar zij willen gaan winnen voordat zij zich tot mijn ministerie richten met een aanvraag om instemming met een winningsplan. Pas wanneer een dergelijke aanvraag ingediend wordt raakt mijn ministerie betrokken. Het is naar aanleiding van een dergelijke aanvraag dat ik beoordeel of winning doorgang kan vinden. Het zou ook zeer lastig zijn, zo niet onmogelijk, om voorafgaand aan de indiening van een winningsplan alle betrokken belangen en risico's precies in kaart te brengen. De reden hiervoor is dat de vergunninghouder in het winningsplan op basis van artikel 35 van de Mijnbouwwet uiteen moet zetten hoe, hoeveel en wanneer hij wil gaan winnen en wat de mogelijke risico's daarvan zijn. Zonder die informatie is een volwaardige analyse moeilijk te maken. Dit doet er overigens niet aan af dat mijn ministerie wel documenten over het Papekopveld heeft geproduceerd in het kader van het reguliere toezicht op mijnbouwbedrijven in Nederland en in het kader van politieke debatten en besprekingen over dit onderwerp.

Op dit moment wordt er geen gas gewonnen bij Papekop, er liggen voor zover mij bekend ook geen plannen daartoe. De vergunninghouder van de winningsvergunning Papekop heeft geen aanvraag om instemming met een winningsplan ingediend en op het ministerie zijn ook verder geen concrete plannen bekend van de vergunninghouder om in de nabije toekomst daadwerkelijk te gaan winnen uit het Papekopveld. De vergunninghouder houdt slechts de mogelijkheid open van mogelijk toekomstige winning. Zoals ik hiervoor heb beschreven tref ik geen voorbereidingen en onderneem ik ook anderszins geen actie voordat er een aanvraag om instemming met een winningsplan wordt ingediend. Gelet hierop valt ook te verklaren waarom, anders dan u veronderstelt, bepaalde informatie niet bij mijn ministerie berust omdat deze niet bestaat of betrekking heeft op door u veronderstelde maar niet daadwerkelijk plaatsgevonden gebeurtenissen.

Gronden van uw bezwaar

In uw bezwaarschriften en tijdens de hoorzitting heeft u - kort samengevat - aangevoerd dat:

- a) procedures, afspraken en wettelijke termijnen niet gevolgd zijn;
- b) er sprake is van irrelevante of dubbele stukken;
- c) weigeringsgronden in sommige gevallen niet van toepassing zijn;
- d) er stukken ontbreken.

Overwegingen ten aanzien van de gronden van bezwaar

Allereerst merk ik op dat voor zover naar mijn oordeel geen aanleiding bestaat het besluit te wijzigen onderstaande overwegingen identiek zijn aan het besluit op bezwaar van 11 april 2019. Dat betekent dat mijn overwegingen over uw bezwaargronden zoals hieronder weergegeven onder a) tot en met c) niet zijn gewijzigd. Mijn overwegingen over uw bezwaargrond, zoals hieronder weergegeven onder d), zijn nieuw evenals mijn beoordeling op grond van de Wob van de nieuw gevonden documenten.

Met betrekking tot uw argumenten overweeg ik als volgt.

ad a. procedures, afspraken en wettelijke termijnen niet gevolgd

Ik erken dat in deze zaak termijnen niet gehaald zijn, waaronder ook termijnen die in onderlinge afstemming tussen u en mijn ambtenaren zijn afgesproken. Zoals ook tijdens de hoorzitting door mijn ambtenaren naar voren is gebracht, is het altijd mijn streven om afspraken na te komen en termijnen te halen. Daarom spijt het mij dat dit in dit geval niet is gelukt.

ad b. irrelevante of dubbele stukken

U voert aan dat verschillende documenten irrelevant zijn. Het gaat om documenten die zien op andere locaties dan Papekop. Het is op zich juist dat deze stukken niet direct zien op de locatie Papekop. Gelet op de ruime formulering van uw Wob-verzoek heb ik er echter voor gekozen om de inventarisatie van de documenten niet nauw te beperken. Mijn bedoeling hierbij was om u een zo volledig mogelijk beeld te geven van de voorgeschiedenis van de opsporing van gas bij Papekop. Daarbij heb ik ook de documenten betrokken die zien op het aanvankelijk veel grotere gebied.

Daarnaast voert u aan dat een aantal documenten dubbel aan u zijn toegezonden. Dit klopt. Het is echter zeker niet mijn bedoeling geweest uw tijd daarmee te verdoen. Bij een groot Wob-verzoek als dit, waar ook meerdere mensen aan werken, kan het voorkomen dat documenten twee keer op de lijst gezet worden. Dit kan bijvoorbeeld voorkomen als een document als bijlage bij een ander document wordt gevoegd.

ad c. weigeringsgronden niet van toepassing

U voert aan dat de door mij ingeroepen weigeringsgronden niet van toepassing zijn op verschillende passages. U verwijst hierbij naar de documenten met nummers 11c en 29 van de inventarislijst van het eerste deelbesluit en het document met nummer 130b van de inventarislijst van het tweede deelbesluit.

Ten aanzien van document 11c van de inventarislijst van het eerste deelbesluit voert u aan dat openbaarheid van de informatie de onderhandelingspositie van de Staat niet zou ondermijnen. Deze informatie is echter niet geweigerd op die weigeringsgrond (artikel 10, tweede lid, aanhef en onder b, Wob), maar op basis van de weigeringsgrond van artikel 10, eerste lid, aanhef en onder c, Wob. Op grond van die bepaling blijft verstrekking van informatie achterwege voor zover het bedrijfs- en fabricagegegevens betreft, die door natuurlijke personen of rechtspersonen vertrouwelijk aan de overheid zijn medegedeeld. Onder bedrijfsgegevens moet blijkens bestendige jurisprudentie worden verstaan: al die gegevens waaruit wetenswaardigheden kunnen worden afgelezen of afgeleid met betrekking tot de technische bedrijfsvoering of het productieproces dan wel met betrekking tot de afzet van producten of de kring van afnemers of leveranciers. Cijfers of gegevens die de financiële bedrijfsvoering en financiële stromen betreffen, worden eveneens als bedrijfs- en fabricagegegevens aangemerkt. Nu het hier gaat om milieu-informatie die geen emissie-informatie is, kan verstrekking slechts achterwege blijven indien het algemene belang van openbaarheid niet opweegt tegen het belang dat deze bedrijfsgegevens of fabricagegegevens vertrouwelijk blijven.

De informatie in het document 11c van de inventarislijst van het eerste deelbesluit die geweigerd is betreft bedragen, percentages en andere informatie die direct gerelateerd is aan de financiële haalbaarheid van de winning van koolwaterstoffen door de betrokken bedrijven in verschillende scenario's. Deze informatie is in het kader van de aanvragen voor de winningsvergunning aan mij medegedeeld. Uit die informatie kunnen wetenswaardigheden worden afgeleid over de financiële huishouding van de betrokken bedrijven. In dit geval weegt het algemeen belang van openbaarheid naar mijn oordeel niet op tegen het belang waar deze uitzonderingsgrond op ziet. Ik zal deze informatie dan ook niet openbaar maken.

Ten aanzien van het document met nummer 29 van de inventarislijst van het eerste deelbesluit voert u aan dat u dit reeds ongelakt van TNO heeft ontvangen. Het recht op openbaarmaking op grond van de Wob dient uitsluitend het publieke belang van een goede en democratische bestuursvoering. Het komt iedere burger in gelijke mate toe. De Wob kent geen beperkte vorm van openbaarmaking. Indien ik aan u de betreffende documenten verstrek, moet ik deze ook aan

anderen geven indien zij daarom verzoeken. Daaruit volgt dat bij de te verrichten belangenafweging het algemene belang bij openbaarmaking van de gevraagde informatie moet worden afgewogen tegen de door de weigeringsgronden te beschermen belangen. Mijn ambtenaren hebben het document met nummer 29 van de inventarislijst van het eerste deelbesluit niet op de website van TNO of elders op het internet terug kunnen vinden. Daaruit leid ik af dat het document niet openbaar is gemaakt voor eenieder. Als dat wel zo zou zijn, zou er inderdaad niets aan in de weg staan het document aan u te verstrekken. Nu het document niet openbaar is voor eenieder ben ik echter van oordeel dat ik terecht de daarin vervatte informatie getoetst heb aan de weigeringsgronden van de Wob.

Ten aanzien van het document met nummer 130b van de inventarislijst van het tweede deelbesluit verwijst u naar de passage onder het kopje "Environmental Impact Assessment Requirements." In het tweede deelbesluit, van 6 december 2017, is openbaarmaking van deze passage geweigerd op basis van artikel 10, eerste lid, aanhef en onder c, Wob. Hierboven heb ik het algemene kader van die bepaling geschetst. In het kort strekt die bepaling tot bescherming van bedrijfs- en fabricagegegevens die vertrouwelijk aan de overheid zijn medegedeeld.

De onderhavige passage heeft betrekking op het milieueffectrapport. Uit deze passage kan worden afgeleid hoe het betrokken bedrijf aankijkt tegen dat onderdeel van het proces dat zou moeten leiden tot winning van koolwaterstoffen. Uit het "confidential" bovenaan de pagina blijkt dat het betrokken bedrijf bedoeld heeft deze informatie vertrouwelijk aan mij mede te delen. In dit geval weegt het algemeen belang van openbaarheid naar mijn oordeel niet op tegen het belang waar de uitzonderingsgrond van artikel 10, eerste lid, aanhef en onder c, Wob op ziet. Ik zal deze informatie dan ook niet openbaar maken.

ad d. ontbrekende stukken

U heeft in bezwaar en in beroep aangevoerd dat er sprake is van een onvolledige zoekslag en niet alle documenten die onder de reikwijdte van uw verzoek vallen bij de beoordeling zijn betrokken. Ik zal deze grond in twee delen bespreken. Eerst bespreek ik deze stelling voor de documenten die reeds op de inventarislijsten van het eerste en het tweede deelbesluit stonden. Vervolgens licht ik mijn beoordeling op grond van de Wob van de documenten die bij de hernieuwde zoekslag gevonden zijn toe. Voor zover ik nieuwe documenten heb aangetroffen, is uw grond terecht voorgedragen.

Documenten die op de eerdere inventarislijsten stonden

In uw bezwaren tegen beide deelbesluiten voert u aan dat er bepaalde documenten missen. In uw brief van 29 november 2017, waarin u de gronden van uw eerste bezwaar aanvult, verwijst u daarbij naar een aantal specifieke documenten waarnaar wordt verwezen in documenten die aan u verstrekt zijn. In uw brief van 15 januari 2018 voert u op dit punt vier categorieën van documenten aan die u mist: i) documenten die zien op Vermilion na 2010, ii) onderzoek van NAM naar bodemdaling, iii) documentatie over het verlaten van de boorput door NAM, iv) documenten ten aanzien van (voorbereiding op) de risicoanalyse.

Ten eerste wil ik hierbij het volgende naar voren brengen. Openbaarmaking op basis van de Wob ziet op informatie neergelegd in documenten. Bestaan desbetreffende documenten niet, dan kunnen deze dus ook niet openbaar worden gemaakt. Het onderwerp van uw Wob-verzoek beslaat een lange periode van meerdere decennia. Gedurende verreweg het grootste deel van dat tijdsbestek had mijn ministerie geen digitaal archiverings- en documentatiesysteem. Uit dat tijdvak is daarom alleen de informatie beschikbaar die men destijds gearchieveerd heeft in de papieren dossiers. In dit geval blijkt dat men in het verleden niet altijd volledig is geweest in het archiveren en opslaan van stukken. Zo missen bij de documenten met nummers 3a, 5, 11c en 21 zoals u aangeeft bepaalde bijlagen.

Deze bijlagen zijn niet meer terug te vinden in de op mijn ministerie aanwezige dossiers. Hetzelfde geldt voor de documenten waarnaar verwezen wordt in de documenten met nummers 11a, 20 en 22 en voor de documentatie rond het teruggeven van de vergunning door NAM.

In twee gevallen die u noemt is niet met zekerheid te zeggen of mijn ministerie ooit beschikking heeft gehad over de stukken waar u naar verwijst. Ten aanzien van document 28 van de inventarislijst van het eerste deelbesluit voert u aan dat daarin om een ontvangstbevestiging per e-mail wordt gevraagd. Mij is niet bekend of een dergelijke ontvangstbevestiging ooit verstuurd is. In ieder geval is een dergelijk document niet voorhanden in de digitale of papieren dossiers die op mijn ministerie aanwezig zijn. In uw brief van 25 januari 2017 beschrijft u dat een woordvoerder van de NAM in de Woerdense Courant van 25 oktober 1990 uitspraken heeft gedaan over bodemdaling tijdens een proefboring. U geeft aan dat de rapporten waarop die uitspraken gebaseerd zijn niet bij de verstrekte documenten zitten. Mij is niet bekend of NAM die rapporten ooit gedeeld heeft met mijn ministerie. Het is ook voorstelbaar dat dit interne documenten van NAM waren. In ieder geval is een dergelijk document niet op mijn ministerie aanwezig. In zoverre is uw bezwaar ongegrond.

In uw brief van 29 november 2017 vraagt u waar het document met nummer 1 van de inventarislijst van het eerste deelbesluit aanvullend bij is, nu daarin vermeld wordt dat het gaat om een aanvullend document. Het document met nummer 1 van de inventarislijst van het eerste deelbesluit is het 'aanvullend document' bij de aanvraag van 11 november 2004. Die aanvraag is vervat in de documenten met nummers 128 en 128a van de inventarislijst van het tweede deelbesluit. In dezelfde brief geeft u aan dat in het document met nummer 2 van de inventarislijst van het eerste deelbesluit gerefereerd wordt aan een aanvraag van "11/11/2015" en dat u die aanvraag mist. Ik neem aan dat u bedoelt de aanvraag van 11 november 2004 waarnaar in document met nummer 2 van de inventarislijst van het eerste deelbesluit gerefereerd wordt. Zoals hiervoor beschreven, is die aanvraag vervat in de documenten met nummers 128 en 128a van de inventarislijst van het tweede deelbesluit.

Tot slot voert u aan dat u documenten mist die zien op Vermilion na 2010 en documenten ten aanzien van (voorbereiding op) de risicoanalyse. Dit laatste punt vat ik zo op dat u doelt op de risicoanalyse die gedaan zou moeten worden voordat zou kunnen worden ingestemd met een winningsplan en er dus

daadwerkelijk tot winning zou kunnen worden overgegaan. Ten aanzien van deze bezwaren verwijs ik naar hetgeen ik hierboven heb omschreven over de stand van zaken rond de potentiële winning van koolwaterstoffen bij Papekop. Zoals ik daar uiteengezet heb, moet het betrokken bedrijf in gesprek gaan met de omgeving voordat een aanvraag om instemming met een winningsplan wordt ingediend. Nu er nog geen aanvraag is ingediend, heeft mijn ministerie nog geen actie ondernomen. Daarom zijn er geen documenten zoals u die omschrijft. Uw bezwaar is in zoverre ongegrond.

Nieuw gevonden documenten

Zoals door mijn medewerkers op de zitting is aangegeven, heb ik naar aanleiding van uw bewaar- en beroepsgrond dat het zeer onwaarschijnlijk is dat er geen stukken van na 2010 zouden zijn over het olie- en gasvoorkomen Papekop opnieuw gezocht naar documenten die onder uw Wob-verzoek vallen. Bij deze hernieuwde zoekslag zijn 126 documenten aangetroffen die niet eerder geïnventariseerd waren. In zoverre is uw bezwaar gegrond. Dit aantal is lager dan wat op de zitting is aangegeven, omdat er bij de selectie zoals die er op dat moment lag nog dubbele stukken zaten en stukken die bij nadere beschouwing buiten de reikwijdte van het verzoek vallen, omdat zij geen betrekking hebben op Papekop. De documenten die in de hernieuwde zoekslag voor het eerst aangetroffen, zijn opgenomen in een inventarislijst die als bijlage 1 bij dit besluit is gevoegd.

Inventarisatie

De documenten met nummers 1, 2a, 3, 4a, 11, 12c, 12d, 12e, 12f, 12g, 12h, 15a, 15b, 15d, 20, 22, 24a, 26a, 29, 32a, 33a, 36, 38b, 47a en 56a zijn reeds openbaar. Verder geldt voor de documenten met nummers 51 en 54a dat deze grotendeels buiten de reikwijdte van uw verzoek vallen en alle daarin vervatte informatie die betrekking heeft op Papekop reeds openbaar is. De Wob is niet van toepassing op reeds openbare documenten. De vindplaats van deze documenten staat aangegeven op de bijgevoegde inventarislijst.

Beoordeling op grond van de Wob

Hieronder licht ik mijn beoordeling op grond van de Wob van de nieuw gevonden documenten toe. Daaraan voorafgaand wil ik u wijzen op het volgende. Ingevolge artikel 3, vijfde lid, Wob, wordt een verzoek om informatie ingewilligd met inachtneming van het bepaalde in de artikelen 10 en 11 Wob.

Het recht op openbaarmaking op grond van de Wob dient uitsluitend het publieke belang van een goede en democratische bestuursvoering. Het komt iedere burger in gelijke mate toe. Daarom kan ten aanzien van de openbaarheid geen onderscheid worden gemaakt naar gelang de persoon of de bedoeling of belangen van de verzoeker. Bij de te verrichten belangenafweging worden dan ook betrokken het algemene belang bij openbaarmaking van de gevraagde informatie en de door de weigeringsgronden te beschermen belangen, maar niet het specifieke belang van de verzoeker.

Evenmin kent de Wob een beperkte vorm van openbaarmaking. Dit betekent dat openbaarmaking van de gevraagde documenten uitsluitend aan u op grond van de

Wob niet mogelijk is. Indien ik aan u de betreffende documenten verstrek, moet ik deze ook aan anderen geven indien zij daarom verzoeken. In dat licht vinden de onderstaande belangenafwegingen dan ook plaats.

Bedrijfs- en fabricagegegevens

Artikel 10, eerste lid, aanhef en onder c, Wob bepaalt dat het verstrekken van informatie achterwege blijft voor zover dit bedrijfs- en fabricagegegevens betreft, die door natuurlijke personen of rechtspersonen vertrouwelijk aan de overheid zijn medegedeeld. Onder bedrijfsgegevens moet blijken bestendige jurisprudentie worden verstaan: al die gegevens waaruit wetenswaardigheden kunnen worden afgelezen of afgeleid met betrekking tot de technische bedrijfsvoering of het productieproces dan wel met betrekking tot de afzet van producten of de kring van afnemers of leveranciers. Cijfers of gegevens die de financiële bedrijfsvoering en financiële stromen betreffen, worden eveneens als bedrijfs- en fabricagegegevens aangemerkt.

In de documenten met nummers 25, 40, 53, 57, 58, 60, 62, 64, 65a, 66, 67, 68a, 69, 70, 71, 74, 75, 76 en 77 staan bedrijfs- en fabricagegegevens. Deze gegevens zijn vertrouwelijk aan mij medegedeeld. Uit deze gegevens kunnen wetenswaardigheden worden afgeleid met betrekking tot de (technische) bedrijfsvoering of het productieproces.

In het geval van de documenten 40, 53, 57, 58, 64, 65a, 66, 70, 71, 74, 75 en 77 gaat het om werkplannen voor vijf jaar van verschillende mijnbouwondernemingen, zoals bedoeld in artikel 4 van het Mijnbouwbesluit en artikel 1.11.1 van de Mijnbouwregeling. Deze werkplannen bevatten voor het overgrote deel informatie die niet onder de reikwijdte van uw verzoek valt. Het gaat in deze documenten over alle vergunningsgebieden van het betrokken bedrijf. Verder bevatten deze documenten bedrijfs- en fabricagegegevens. Het betreft onder andere informatie over plannen en voornemens van het betrokken bedrijf. Dergelijke plannen en voornemens kunnen gevolgen hebben voor de financiële situatie van het bedrijf en bieden inzicht in de interne bedrijfsvoering. Openbaarmaking van deze informatie zou daarom schadelijk zijn voor de betrokken bedrijven. Ik maak deze informatie dan ook niet openbaar.

De documenten 62, 68a en 69 betreffen de rapportages die mijnbouwondernemingen op grond van artikel 113 van het Mijnbouwbesluit aan mij moeten verstrekken, of informatie uit die rapportages. Artikel 116, vierde lid van het Mijnbouwbesluit bepaalt dat deze informatie 10 jaar lang aangemerkt moet worden als bedrijfs- en fabricagegegevens. De termijn van tien jaar voor de toepassing van artikel 10, eerste lid, onder c, van de Wob in artikel 116, vierde lid van het Mijnbouwbesluit is een indicatie dat de wetgever deze gegevens als zeer vertrouwelijk beschouwt. Dit blijkt ten eerste uit artikel 116 van het Mijnbouwbesluit, waaruit blijkt dat de geheimhoudingstermijn al naar gelang de aard van de door de mijnbouwondernemer verstrekte gegevens varieert van vier weken (artikel 116, eerste lid) tot tien jaren (artikel 116, derde en vierde lid), waarbij de termijn langer is naarmate het bedrijfsvertrouwelijke karakter van de verstrekte gegevens groter is. De Nota van toelichting bij het Mijnbouwbesluit

(Stb. 2002, 604 (NvT), p. 73-74) stelt hierover het volgende (mijn onderstreping):

"Algemene regel ten aanzien van vertrouwelijkheid is dat gegevens van maatschappijen vijfjaar vertrouwelijk blijven. Deze termijn van vijf jaar is een compromis tussen het belang van de maatschappij van wie de gegevens afkomstig zijn en het belang van een voortvarende opsporing en winning, dat gediend is met een snelle vrijgave. De gekozen termijn van vijf jaar is gebruikelijk in de landen rond de Noordzee. Daarentegen is voor gegevens die direct met de feitelijke winning samenhangen een termijn van vier weken opgenomen. Het commerciële belang van maatschappijen om deze gegevens vertrouwelijk te houden is uiterst beperkt, dan wel afwezig. Voor zeer vertrouwelijke gegevens is een termijn van tien jaar opgenomen."

Ik maak deze informatie dan ook niet openbaar.

Het document met nummer 25 is een interne nota van mijn ministerie waarin bedrijfs- en fabricagegegevens zijn opgenomen. Het betreft informatie over plannen en voornemens van het betrokken bedrijf. Dergelijke plannen en voornemens kunnen gevolgen hebben voor de financiële situatie van het bedrijf en bieden inzicht in de interne bedrijfsvoering. Openbaarmaking van deze informatie zou daarom schadelijk zijn voor het betrokken bedrijf. Ik maak deze informatie dan ook niet openbaar.

Een deel van uw verzoek heeft betrekking op milieu-informatie. Voor milieu-informatie gelden afwijkende bepalingen. Voor zover het gaat om emissie-informatie is de weigeringsgrond van artikel 10, eerste lid, aanhef en onder c, Wob, niet van toepassing. Voor zover het gaat om milieu-informatie die geen emissie-informatie betreft, is deze weigeringsgrond wel van toepassing, maar kan het verstrekken van milieu-informatie verstrekking slechts achterwege blijven indien het algemene belang van openbaarheid niet opweegt tegen het belang dat deze bedrijfs- en fabricagegegevens vertrouwelijk blijven.

In de documenten met nummers 60, 67 en 76 staat milieu-informatie die geen emissie-informatie betreft. Naar mijn oordeel weegt in dit geval het algemeen belang van openbaarheid niet op tegen het belang waar deze uitzonderingsgrond op ziet. Het betreft onder andere informatie over de geologie van het gebied en de economie van het veld. Uit die informatie, die in het kader van het toezicht op de mijnbouw aan mij is overhandigd, kan worden afgeleid hoe de geologische structuur van de ondergrond in elkaar zit, inclusief de beschrijving van de koolwaterstofvoorkomens. Ik maak deze informatie dan ook niet openbaar. Naast de hiervoor omschreven informatie bevatten documenten 60, 67 en 76 ook informatie die buiten de reikwijdte van uw verzoek valt. Het gaat bij dit laatste voornamelijk om informatie die geen betrekking heeft op Papekop, maar op andere koolwaterstofvoorkomens.

Eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer

Op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder e, Wob blijft verstrekking van informatie achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het belang dat de persoonlijke levenssfeer wordt geëerbiedigd.

In de documenten met nummers 2, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 10a, 12, 12a, 12b, 12i, 13, 14, 15, 15c, 15e, 16, 17, 19, 21, 21a, 23, 24, 25, 26, 27, 27a, 28, 28a, 30, 30a, 30b, 31, 31a, 32, 33, 34, 35, 35a, 37, 38, 38a, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 65a, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 81, 82, 83, 84, 85 en 85a staan persoonsgegevens. Ik ben van oordeel dat ten aanzien van deze gegevens het belang van eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer zwaarder moet wegen dan het belang van openbaarheid. Daarom heb ik de persoonsgegevens verwijderd uit deze documenten.

Voor zover het de namen van ambtenaren betreft is hierbij het volgende van belang. Weliswaar kan, waar het gaat om beroepshalve functioneren van ambtenaren, slechts in beperkte mate een beroep worden gedaan op het belang van eerbiediging van hun persoonlijke levenssfeer. Dit ligt anders indien het betreft het openbaar maken van namen van ambtenaren. Namen zijn immers persoonsgegevens en het belang van eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer kan zich tegen het openbaar maken daarvan verzetten. Daarbij is van belang dat het hier niet gaat om het opgeven van een naam aan een individuele burger die met een ambtenaar in contact treedt, maar om openbaarmaking van de naam in de zin van de Wob.

Persoonlijke beleidsopvattingen

Artikel 11, eerste lid, Wob bepaalt dat in geval van een verzoek om informatie uit documenten, opgesteld ten behoeve van intern beraad, geen informatie wordt verstrekt over daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen.

Uit de wetsgeschiedenis blijkt dat onder het begrip "documenten opgesteld ten behoeve van intern beraad" onder meer moeten worden begrepen: nota's van ambtenaren en hun politieke en ambtelijk leidinggevenden, correspondentie tussen de onderdelen van een ministerie en tussen ministeries onderling, concepten van stukken, agenda's, notulen, samenvattingen en conclusies van interne besprekingen en rapporten van ambtelijke adviescommissies. Ten aanzien van deze stukken moet van de bedoeling om ze als stukken voor intern beraad beschouwd te zien, uitdrukkelijk blijken of men moet deze bedoeling redelijkerwijs kunnen vermoeden. Deze beperking op de informatieverplichting is in de Wob opgenomen omdat een ongehinderde bijdrage van ambtenaren en van hen die van buiten bij het intern beraad zijn betrokken bij de beleidsvorming en voorbereiding gewaarborgd moet zijn. Zij moeten in alle openhartigheid onderling en met bewindspersonen kunnen communiceren. Staatsrechtelijk zijn slechts de standpunten die het bestuursorgaan voor zijn rekening wil nemen relevant. Onder persoonlijke beleidsopvattingen worden verstaan: meningen, opinies, commentaren, voorstellen, conclusies met de daartoe aangevoerde argumenten.

De documenten met nummers 5, 10, 10a, 13, 68, 83, 85, 85a zijn opgesteld ten behoeve van intern beraad en bevatten persoonlijke beleidsopvattingen. Ik verstrek daarover geen informatie. Ik acht het niet in het belang van een goede en democratische bestuursvoering indien de standpunten van ambtenaren zelfstandig worden betrokken in de publieke discussie. Ik zie dan ook geen aanleiding om met toepassing van artikel 11, tweede lid, Wob in niet tot personen herleidbare vorm informatie te verstrekken over deze persoonlijke beleidsopvattingen. Deze persoonlijke beleidsopvattingen heb ik uit de documenten verwijderd.

Het voorgaande betekent dat mijn besluit als volgt komt te luiden.

Beslissing

Gelet op hetgeen hiervoor is overwogen verklaar ik uw bezwaar ten dele gegrond. Ik handhaaf de deelbesluiten 1 en 2, voor zover betrekking hebbend op de documenten die ik reeds daarin op grond van de Wob heb beoordeeld. Met betrekking tot de nieuw gevonden documenten, zoals weergegeven op de bijgevoegde inventarislijst, heb ik besloten de informatie waarom u heeft verzocht, opgenomen in de documenten met nummers 6, 18, 49a, 50a, 79, 80, 84a openbaar te maken. Hierbij merk ik op dat (grote) delen van deze documenten niet onder de reikwijdte van uw verzoek vallen en dat ik openbaarmaking van die delen daarom achterwege heb gelaten.

Ik heb verder besloten de informatie waarom u heeft verzocht, opgenomen in de documenten met nummers 2, 4, 7, 8, 9, 12, 12a, 12b, 12i, 14, 15, 15c, 15e, 16, 17, 19, 21, 21a, 23, 24, 26, 27, 27a, 28, 28a, 30, 30a, 30b, 31, 31a, 32, 33, 34, 35, 35a, 37, 38, 38a, 39, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 52, 54, 55, 56, 59, 61, 63, 65, 72, 73, 78, 81, 82 en 84 openbaar te maken met uitzondering van de daarin vermelde persoonsgegevens.

Tot slot heb ik besloten (een deel van) de door u gevraagde informatie opgenomen in de documenten met nummers 5, 10, 10a, 13, 25, 40, 53, 57, 58, 60, 62, 64, 65a, 66, 67, 68, 68a, 69, 70, 71, 74, 75, 76, 77, 83, 85 en 85a niet openbaar te maken. Voor de documenten 40, 53, 57, 58, 62, 64, 65a, 66, 67, 68a, 69, 70, 71, 74, 75, 76 en 77 geldt hierbij dat na verwijdering van de geweigerde informatie en de informatie die buiten de reikwijdte valt, er geen informatie overblijft.

Wijze van openbaarmaking

De nieuwe documenten die (gedeeltelijk) openbaar worden gemaakt, treft u bij dit besluit in kopie aan. De documenten die reeds bij deelbesluiten 1 en 2 openbaar zijn gemaakt, heeft u reeds ontvangen. Deze verstrek ik u niet nogmaals.

Dit besluit en de stukken die met dit besluit voor een ieder openbaar worden gemaakt worden geanonimiseerd op www.rijksoverheid.nl geplaatst. Een afschrift van dit besluit zend ik aan belanghebbenden. Ik zend tevens een afschrift van dit besluit aan de rechtbank Midden-Nederland ten behoeve van de behandeling van het door u ingestelde beroep met procedurenummer UTR 18 / 2060 WOB VI72.

Vergoeding kosten bezwaar

U heeft verzocht om vergoeding van de kosten van bezwaar met een beroep op artikel 7:15, tweede lid, Awb. Daarover beslis ik als volgt.

Op grond van dit artikel worden de kosten die in verband met de behandeling van het bezwaar redelijkerwijs zijn gemaakt, vergoed voor zover het bestreden besluit wordt herroepen wegens een aan het bestuursorgaan te wijten onrechtmatigheid.

Gelet op bovenvermelde beslissing is daarvan sprake. Ik ga daarom over tot vergoeding van uw reiskosten en verletkosten zoals bedoeld in respectievelijk artikel 1, eerste lid, onderdeel c en onderdeel d van het Besluit proceskosten bestuursrecht. Ik merk op dat het hierbij alleen gaat om de kosten in de bezwaarfase, nu het onderhavige besluit slechts daarop betrekking heeft.

Voor de reiskosten gaat het om de kosten van het van en naar de hoorzitting van 21 februari 2018 reizen. Het gaat hierbij om de reiskosten per openbaar middel van vervoer, laagste klasse (zie artikel 1, eerste lid, onderdeel c en onderdeel d van het Besluit proceskosten bestuursrecht in samenhang met artikel 11, eerste lid, onderdeel d, van het Besluit tarieven in strafzaken 2003). Voor een retour Woerden-Den Haag is dat €17 (€8,50 per richting).

Met betrekking tot de verletkosten ga ik over tot toekenning van een vergoeding voor 4 uur (duur hoorzitting 2 uur + 2x 1 uur reistijd van/naar hoorzitting) à €82 per uur (het maximale tarief voor verletkosten in 2018), tot een totaal van €328.

Ik verzoek u mij binnen 4 weken met het bijgaande formulier het nummer en de tenaamstelling van de rekening te melden waarnaar dit bedrag kan worden overgemaakt.

Hoogachtend,

De Minister van Economische Zaken en Klimaat,
namens deze:

M.R.P.M. Camps
secretaris-generaal

Het door u reeds ingestelde beroep bij de sector bestuursrecht van de rechtbank Midden-Nederland, postbus 16005, 3500 DA Utrecht heeft van rechtswege betrekking op dit besluit. U wordt door de rechtbank in de gelegenheid gesteld hierop een reactie te geven.

Bijlage 1 – Inventarislijst

Deel 1. Documenten van het EZK-kerndepartement

Ons kenmerk
WJZ / 19014853

Nummer	Datum	Soort document	Onderwerp	Beoordeling	Wob	Afzender	Ontvanger
1	5-07-2017	Brief	Motie gaswinning Woerden	Reeds openbaar: https://www.stateninformatie.provincie-utrecht.nl/Vergaderingen/Commissie-Milieu-Mobiliteit-en-Economie/2018/28-mei/13:00/2018MME91-02-Bijlage-1-bij-memo-GS-brief-minKamp-motie-gaswinning-Woe.pdf		Provincie Utrecht	EZK
2	14-06-2017	Nota	Beantwoording Kamervragen over olie- en gaswinning, Woerden	Deels openbaar	10.2.e	EZK	EZK
a	16-06-2017	Bijlage	Beantwoording vragen over olie- en gaswinning bij Woerden	Reeds openbaar: https://www.rijksoverheid.nl/binaries/rijksoverheid/documenten/kamerstukken/2017/06/16/beantwoording-kamervragen-over-olie-en-gaswinning-bij-woerden/beantwoording-kamervragen-over-olie-en-gaswinning-bij-woerden.pdf		EZK	Tweede Kamer der Staten-Generaal

3	13-04-2017	Notitie	Schriftelijke vragen van ChristenUnie Tweede Kamerlid Carla Dik-Faber aan de Ministers van Economische Zaken en van Infrastructuur en Milieu	Reeds openbaar: https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2017/06/16/beantwoording-kamervragen-over-olie-en-gaswinning-bij-woerden		Dik-Faber (ChristenUnie)	EZK
4	19-04-2017	Nota	Uitstelbrief beantwoording vragen over plannen voor olie- en aardgaswinning bij Woerden	Deels openbaar	10.2.e	EZK	EZK
a	26-04-2017	Bijlage	Uitstel beantwoording vragen over plannen olie- en gaswinning Woerden	Reeds openbaar: https://www.rijksoverheid.nl/binaries/rijksoverheid/documenten/kamerstukken/2017/04/26/uitstel-beantwoording-vragen-over-plannen-olie-en-gaswinning-bij-woerden/uitstel-beantwoording-vragen-over-plannen-olie-en-gaswinning-bij-woerden.pdf		EZK	Tweede Kamer der Staten-Generaal
5	28-04-2016	Memo	Regulier overleg Vermilion	Deels openbaar Deels buiten reikwijdte	10.2.e 11.1	EZK	EZK
6	2-03-2016	Verslag	Dossier Plenair TK-debat Mijnbouw	Openbaar Deels buiten reikwijdte		EZK	EZK

Directie Wetgeving en
Juridische Zaken

Ons kenmerk
WJZ / 19014853

7	23-12-2015	Brief	Verzoek om intrekking winningsvergunning Papekop	Deels openbaar	10.2.e	EZK	College van Burgemeester en Wethouders Gemeente Woerden
8	17-11-2015	Brief	Reactie op voorgenomen wijzigingen Bor, Bmer en Barmm	Deels openbaar	10.2.e	Gemeente Woerden	EZK
9	3-11-2015	Brief	Andere benadering gaswinning	Deels openbaar	10.2.e	Gemeente Woerden	EZK
10	30-10-2015	Nota	Uw vraag naar aanleiding van krantenartikel over voorgenomen gaswinning bij Woerden	Deels openbaar	10.2.e 11.1	EZK	EZK
a	22-10-2015	Bijlage	Vermilion: geen afstel	Deels openbaar	10.2.e 11.1	Algemeen Dagblad	Algemeen Dagblad
11	21-10-2015	Kamer- brief	Gaswinning Groningen-veld	Reeds openbaar: https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-33529-203.pdf		EZK	Tweede Kamer der Staten- Generaal
12	14-10-2015	Memo	Bestuurlijk overleg Woerden op 15-10- 2015	Deels openbaar	10.2.e	EZK	EZK
a	5-10-2015	Bijlage	Agenda bestuurlijk overleg olie- en gaswinning d.d. 15 oktober 2015 te Woerden	Deels openbaar	10.2.e	Gemeente Woerden	EZK, Provincie Utrecht, Provincie Zuid- Holland, Gemeente Bodegraven- Reeuwijk, Gemeente Krimpenerwaar d, Gemeente Montfoort, Omgevingsdiens t Regio Utrecht, Hoogheemraads chap de Stichtse Rijnlanden, Vermilion Energy, Heerschop Deligt, Oasen.

b	15-10-2015	Bijlage	Bestuurlijk overleg olie- en gaswinning Papekopveld	Deels openbaar	10.2.e	Gemeente Woerden	EZK
c	18-08-2009	Bijlage	Staatscourant: Kennisgeving instemming winningsplan Papekop, ingevolge Mijnbouwwet	Reeds openbaar: https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2009-12199.pdf		EZK	EZK
d		Bijlage	Wijziging van de Mijnbouwwet (versterking veiligheidsbelang mijnbouw en regie opsporings- en winningsvergunningen)	Reeds openbaar: https://www.internetconsultatie.nl/wijziging_mijnbouwwet/document/1693		EZK	EZK
e	7-06-2006	Bijlage	Besluit winningsvergunning Papekop	Reeds openbaar: https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2006-143-p6-SC76177.pdf		EZK	EZK
f	7-04-2015	Bijlage	Verzoek om intrekking winningsvergunning olie- en gasveld Papekop	Reeds openbaar: https://www.woerden.nl/sites/default/files/brief%20aan%20minister%20kamp%209%20april%202015.pdf		Gemeente Woerden	EZK
g	26-03-2015	Bijlage	Olie- en gaswinning Woerden	Reeds openbaar: https://gemeenteraad.woerden.nl/Vergaderingen/Gemeenteraad/2015/26-maart/20:00/Motie-olie-en-gaswinning-Woerden/motie-olie-en-gaswinning-aangepaste-versie.pdf		STERK WOERDEN / Christen Unie SGP Woerden	EZK

h	21-04-2015	Bijlage	Voorgenomen olie- en gaswinning nabij Woerden (Gelijk aan document nummer 15d, nummer 22 en nummer 26a)	Reeds openbaar: https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-33529-146.html		EZK	Tweede Kamer der Staten-Generaal
i	15-10-2015	Bijlage	Deelnemers bestuurlijk overleg olie- en gaswinning	Deels openbaar	10.2.e	Gemeente Woerden	EZK
13	12-10-2015	Nota	Kamervragen naar aanleiding van mogelijke olie- en gaswinning nabij Woerden	Deels openbaar	10.2.e 11.1	EZK	EZK
14	5-10-2015	E-mail	Onderwerpen EZ bestuurlijk overleg olie- en gaswinning	Deels openbaar	10.2.e	Gemeente Woerden	EZK / Heerschop-Deligt
15	5-10-2015	E-mail	Agenda bestuurlijk overleg olie- en gaswinning d.d. 15 oktober 2015 te Woerden (Gelijk aan document nummer 12a)	Deels openbaar	10.2.e	Gemeente Woerden	EZK, Provincie Utrecht, Provincie Zuid-Holland, Gemeente Bodegraven-Reeuwijk, Gemeente Krimpenerwaard, Gemeente Montfoort, Omgevingsdienst Regio Utrecht, Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden, Vermilion Energy, Heerschop Deligt, Oasen.
a	7-04-2015	Bijlage	Verzoek om intrekking winningsvergunning olie- en gasveld (Gelijk aan document nummer 12f)	Reeds openbaar: https://www.woerden.nl/sites/default/files/brief%20aan%20minister%20kamp%209%20april%202015.pdf		Gemeente Woerden	EZK

b	26-03-2015	Bijlage	Motie olie- en gaswinning Woerden (Gelijk aan document nummer 12h, nummer 22 en nummer 26a)	Reeds openbaar: https://gemeenteraad.woerden.nl/Vergadering en/Gemeenteraad/2015/26-maart/20:00/Motie-olie-en-gaswinning-Woerden/motie-olie-en-gaswinning-aangepaste-versie.pdf		STERK WOERDEN / Christen Unie SGP Woerden	EZK
c	15-10-2015	Bijlage	Bestuurlijk overleg olie- en gaswinning Papekopveld (Gelijk aan document nummer 12b)	Deels openbaar	10.2.e	Gemeente Woerden	EZK
d	21-04-2015	Bijlage	Voorgenomen olie- en gaswinning nabij Woerden (Gelijk aan document nummer 12h, nummer 22 en nummer 26a)	Reeds openbaar: https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-33529-146.html		EZK	Tweede Kamer der Staten-Generaal
e	15-10-2015	Bijlage	Deelnemers bestuurlijk overleg olie- en gaswinning (Gelijk aan document nummer 12i)	Deels openbaar	10.2.e	Gemeente Woerden	EZK
16	18-08-2015	Brief	Internetconsultatie wijziging van de Mijnbouwwet	Deels openbaar	10.2.e	Gemeente Woerden	EZK
17	30-07-2015	Brief	Uitnodiging voor bestuurlijk overleg olie- en gaswinning	Deels openbaar	10.2.e	Gemeente Woerden	EZK
18	27-5-2015	Verslag	Algemeen Overleg Energie	Openbaar Deels buiten reikwijdte		EZK	EZK
19		Fact-sheet	Factsheet gaswinning Woerden	Deels openbaar	10.2.e	EZK	EZK

20	23-04-2015	Brief	Brief over proefboringen naar olie en gas in Woerden (n.a.v. regeling van werkzaamheden van 22 april 2015)	Reeds openbaar: https://www.tweedekamer.nl/downloads/document?id=f4924553-8c87-413a-9c14-84b8b14be0b3&title=Min%20EZ%20-%20RvW%20brief%20over%20proefboringen%20naar%20olie%20en%20gas%20in%20Woerden.pdf		Tweede Kamer der Staten-Generaal	EZK
21	22-04-2015	Brief	Stenografisch verslag verzoek kamerlid Dik-Faber	Deels openbaar	10.2.e	Tweede Kamer der Staten-Generaal	EZK
a		Bijlage	Stenografisch verslag verzoek kamerlid Dik-Faber	Deels openbaar	10.2.e	Tweede Kamer der Staten-Generaal	EZK
22	21-04-2015	Brief	Voorgenomen olie- en gaswinning nabij Woerden (Gelijk aan document nummer 12h, nummer 15d en nummer 26a)	Reeds openbaar: https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-33529-146.html		EZK	Tweede Kamer der Staten-Generaal
23	16-04-2015	Nota	Toelichting op de voorgenomen gaswinning bij Woerden	Deels openbaar	10.2.e	EZK	EZK
24	8-04-2015	Nota	Uitstelbrief aan Kamer inzake de voorgenomen olie- en gaswinning nabij Woerden (Papekop)	Deels openbaar	10.2.e	EZK	EZK
a	8-04-2015	Bijlage	Voorgenomen olie- en gaswinning nabij Woerden	Reeds openbaar: https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-32849-36.pdf		EZK	EZK

25	23-03-2015	Nota	Onrust door voorgenomen olie- en gaswinning bij Woerden (Papekop- veld)	Deels openbaar	10.2.e 10.1.c	EZK	EZK
26	18-03-2015	Nota	Voorgenomen olie- en gaswinning nabij Woerden	Deels openbaar	10.2.e	EZK	EZK
a	21-04-2015	Bijlage	Voorgenomen olie- en gaswinning nabij Woerden (Gelijk aan document nummer 12h, nummer 15d en nummer 22)	Reeds openbaar: https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-33529-146.htm		EZK	Tweede Kamer der Staten- Generaal
27	10-03-2015	Brief	Stenografisch verslag verzoek kamerlid Dik- Faber	Deels openbaar	10.2.e	Tweede Kamer der Staten- Generaal	EZK
a		Bijlage	Stenografisch verslag verzoek kamerlid Dik- Faber	Deels openbaar	10.2.e	Tweede Kamer der Staten- Generaal	EZK
28	12-09-2014	E-mail	Notification MEA of legal merger NPN > VOGN related to the decrees on transfer of the production licenses ex NPN to VOGN	Deels openbaar	10.2.e	Vermilion Energy	EZK
a	3-09-2014	Bijlage	Juridische fusie Northern en Vermilion – overdracht winningsvergunningen Andel V, Drenthe IIIb, Drenthe IV, Papekop, Waalwijk, Zuid Friesland III en blok P12	Deels openbaar	10.2.e	Vermilion Energy	EZK
29	30-04-2014	Artikel	Staatscourant Toestemming overdracht winningsvergunning koolwaterstoffen Papekop: uittreding Northern Petroleum Nederland B.V.	Reeds openbaar: https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2014-12038.pdf		EZK	EZK

30	18-04-2014	Brief	Besluiten toestemming overdracht winningsvergunningen Andel V, Drenthe IIb, Drenthe IV, Papekop, Waalwijk, Zuid-Friesland III en blok P12	Deels openbaar	10.2.e	EZK	Vermilion Oil & Gas Netherlands BV
a	16-04-2014	Bijlage	Besluit toestemming overdracht winningsvergunning koolwaterstoffen Papekop; uittreding Northern Petroleum Nederland B.V.; toetreding Vermilion Oil & Gas Netherlands B.V.	Deels openbaar	10.2.e	EZK	EZK
b	17-04-2014	Bijlage	Toestemming overdracht winningsvergunning koolwaterstoffen Papekop; uittreding Northern Petroleum Nederland B.V.; toetreding Vermilion Oil & Gas Netherlands B.V.	Deels openbaar	10.2.e	EZK	EZK
31	18-04-2014	Minute	Besluiten toestemming overdracht winningsvergunningen Andel V, Drenthe IIb, Drenthe IV, Papekop, Waalwijk, Zuid-Friesland III en blok P12	Deels openbaar	10.2.e	EZK	Vermilion Oil & Gas Netherlands BV
a	16-04-2014	Bijlage	Toestemming overdracht winningsvergunning koolwaterstoffen Papekop; uittreding Northern Petroleum Nederland B.V.; toetreding Vermilion Oil & Gas Netherlands B.V. (Gelijk aan document nummer 30a)	Deels openbaar	10.2.e	EZK	EZK

Directie Wetgeving en
Juridische Zaken

Ons kenmerk
WJZ / 19014853

32	17-04-2014	E-mail	Beschikking verlening wv Papekop	Deels openbaar	10.2.e	EZK	EZK
a	27-07-2012	Bijlage	Toestemming overdracht winningsvergunning voor het gebied genaamd Papekop	Reeds openbaar: https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2012-17037.html		EZK	EZK
33	17-04-2014	E-mail	SDU-publicatie toest. overdracht wv Papekop	Deels openbaar	10.2.e	EZK	EZK
a	21-08-2012	Bijlage	Staatscourant Toestemming overdracht winningsvergunning voor het gebied genaamd Papekop	Reeds openbaar: https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2012-17037.pdf		EZK	EZK
34	3-04-2014	E-mail	RE: Legal merger NPN – VOGN	Deels openbaar	10.2.e	EZK	Vermilion Energy
35	3-04-2014	E-mail	Legal merger NPN – VOGN	Deels openbaar	10.2.e	Vermilion. Energy	EZK
a	31-03-2014	Bijlage	Juridische fusie Northern en Vermilion – verzoek toestemming overdracht Winningsvergunninge n Andel V, Drenthe IIIb, Drenthe IV, Papekop, Waalwijk, Zuid-Friesland III en blok P12	Deels openbaar	10.2.e	Vermilion Energy	EZK
36	21-08-2012	Artikel	Staatscourant Toestemming overdracht winningsvergunning voor het gebied genaamd Papekop	Reeds openbaar: https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2012-17037.pdf		EZK	EZK
37	8-08-2012	E-mail	Dyas/Parkmead Completion of Transfer of Interests	Deels openbaar	10.2.e	Park Mead Group / SHV	EZK / Northpet /Stvm- advocaten

38	27-07-2012	Brief	Toestemming overdracht winningsvergunningen Papekop, Drenthe IV, Andel V en Drenthe IIb	Deels openbaar	10.2.e	EZK	Dyas B.V.
a	26-07-2012	Bijlage	Minute: Toestemming overdracht winningsvergunningen Papekop, Drenthe IV, Andel V en Drenthe IIb	Deels openbaar	10.2.e	EZK	Dyas B.V.
b	27-07-2012	Bijlage	Toestemming overdracht winningsvergunning voor het gebied genaamd Papekop (Gelijk aan document nummer 32a)	Reeds openbaar: https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2012-17037.html		EZK	EZK
39	11-07-2012	E-mail	RE: verzoek toestemming overdracht van Dyas B.V. aan Parkmead (E&P) Limited	Deels openbaar	10.2.e	EBN / EZK	EZK / EBN
40	1-11-2012	Brief	5 Year workplan as per chapter 1, article 1.11 "Werkplan" of the mining decree	Geweigerd Deels buiten reikwijdte	10.2.e 10.1.c	Northern Petroleum	EZK
41	15-02-2012	E-mail	FW: vergunninghouders Drenthe IV, Papekop, Zuid-Friesland II, D15	Deels openbaar Deels buiten reikwijdte	10.2.e	EZK / EBN	TNO / EZK
42	21-07-2011	Brief	Overdracht winningsvergunning Papekop	Deels openbaar	10.2.e	Northern Petroleum	EZK
43	15-02-2012	E-mail	Fallow verslagen onshore (NAM en Northern Petroleum)	Deels openbaar	10.2.e	TNO	EZK
a	Maart 2011	Bijlage	Adviezen classificatie activiteiten niveau winningsvergunningen	Buiten reikwijdte		Northern Petroleum	EZK
b	Maart 2011	Bijlage	Adviezen classificatie activiteiten niveau winningsvergunningen	Buiten reikwijdte		NAM	EZK

Directie Wetgeving en
Juridische Zaken

Ons kenmerk
WJZ / 19014853

44	17-09-2010	Brief	Toestemming overdracht winningsvergunning Papekop	Deels openbaar	10.2.e	EZK	Northern Petroleum
45	8-09-2010	E-mail	RE: Brief over verzoek om overdragen van een deel van winningsvergunning Papekop aan Dyas B.V.	Deels openbaar	10.2.e	EBN / EZK	EZK
46	24-08-2010	Minute	Toestemming overdracht winningsvergunning Papekop	Deels openbaar	10.2.e	EZK	EZK

Deel 2. Documenten van SodM

Ons kenmerk
WJZ / 19014853

Nummer	Datum	Soort document	Onderwerp	Beoordeling	Wob	Afzender	Ontvanger
47	12-07-2017	E-mail	aanvullende informatie n.a.v. PIRI evaluatie	Deels openbaar Deels buiten reikwijdte	10.2.e	Vermilion Energy	SodM
a		Bijlage	Well list	Reeds openbaar op www.nlog.nl			
48	9-05-2017	E-mail	Enkele vragen over procedures rondom winningsvergunningen	Deels openbaar	10.2.e	SodM	Progressief Woerden
49	3-04-2017	E-mail	Winningsplannen	Deels openbaar	10.2.e	SodM	SodM
a	3-04-2017	Bijlage	Winningsplannen	Openbaar Deels buiten reikwijdte		TNO	SodM
50	12-01-2017	E-mail	Rapporten inzake grote gevaren	Deels openbaar	10.2.e	Vermilion Energy	SodM
a	12-01-2017	Bijlage	RIGG data	Openbaar Deels buiten reikwijdte		Vermilion Energy	SodM
51	Oktober 2016		Productiegegevens van alle velden	Reeds openbaar op www.nlog.nl Deels buiten reikwijdte		TNO	SodM
52	1-03-2016		Well sites safety and health document	Deels openbaar Deels buiten reikwijdte	10.2.e	Vermilion Energy	SodM
53	6-11-2015	Werkplan	Werkplan Vermilion 2016	Geweigerd Deels buiten reikwijdte	10.1.c 10.2.e	Vermilion Energy	SodM
54	2-10-2015	E-mail	Inspectieproject 'Integriteit Bestaande Putten'	Deels openbaar	10.2.e	Vermilion Energy	SodM
a	2-10-2015	Bijlage	Wells metadata	Reeds openbaar op www.nlog.nl Deels buiten reikwijdte		Vermilion Energy	SodM
55	11-06-2015	E-mail	Papekop	Deels openbaar	10.2.e	Vermilion Energy	SodM
56	12-05-2015	E-mail	Informatie n.a.v. telefoongesprek SodM	Deels openbaar	10.2.e	SodM	Individuele burger

a		Bijlage	Voorgenomen olie- en gaswinning nabij Woerden (Gelijk aan document nummer 12h, nummer 15d, nummer 22 en nummer 26a)	Reeds openbaar: https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-33529-146.html			
57	3-11-2013	Werkplan	Bijlage bij NAM Werkplan 2014-2018	Geweigerd Deels buiten reikwijdte	10.1.c 10.2.e	NAM	SodM
58	1-11-2013	Werkplan	Vermilion Werkplan 2014-2018	Geweigerd Deels buiten reikwijdte	10.1.c 10.2.e	Vermilion Energy	SodM
59	10-10-2013	Brief	Acquisition NPN	Deels openbaar	10.2.e	Vermilion Energy	SodM
60	1-08-2013	Verslag	Verslagen van de in 2013 gehouden 'Re-Preview' overleggen met de in Nederland actieve olie- en gasmaatschappijen	Geweigerd Deels buiten reikwijdte	10.1.c 10.2.e	TNO	SodM
61	16-05-2013	E-mail	Jaarrapportage art. 113	Deels openbaar	10.2.e	TNO	SodM
62	04-04-2013	Brief	Toezending art. 113 rapport	Geweigerd Deels buiten reikwijdte	10.1.c 10.2.e	Northern Petroleum	SodM
63	19-03-2013	Brief	Verzoek uitstel aanleveren gegevens in het kader van artikel 113	Deels openbaar	10.2.e	Northern Petroleum	SodM
64	01-11-2012	Brief	Toezending Werkplan NPN 2013-2017	Geweigerd Deels buiten reikwijdte	10.1.c 10.2.e	Northern Petroleum	SodM
65	26-10-2012	E-mail	NAM Werkplan 2013-2017	Deels openbaar	10.2.e	NAM	SodM
a	25-10-2012	Bijlage	Toezending Jaarwerkplan NAM 2013 - 2017 (zelfde als nummer 66)	Geweigerd Deels buiten reikwijdte	10.1.c 10.2.e	NAM	SodM
66	25-10-2012	Brief	Toezending Jaarwerkplan NAM 2013 - 2017	Geweigerd Deels buiten reikwijdte	10.1.c 10.2.e	NAM	SodM
67	09-10-2012	Verslag	Verslagen van de in 2012 gehouden 'Re-Preview' overleggen met de in Nederland	Geweigerd Deels buiten reikwijdte	10.1.c 10.2.e	TNO	SodM
68	5-04-2012	E-mail	Info over velden	Geweigerd Deels buiten reikwijdte	11.1 10.2.e	TNO	SodM

a	5-04-2012	Bijlage	Info over velden	Deels geweigerd Deels buiten reikwijdte Deels reeds openbaar op www.nlog.nl	10.1.c	TNO	SodM
69	30-03-2012	Brief	Toezending art. 113 rapport	Geweigerd Deels buiten reikwijdte	10.1.c 10.2.e	Northern Petroleum	SodM
70	21-11-2011	Brief	Toezending Werkplan NPN 2012-2016	Geweigerd Deels buiten reikwijdte	10.1.c 10.2.e	Northern Petroleum	SodM
71	31-10-2011	Brief	Toezending Werkplan 2012-2016 NAM	Geweigerd Deels buiten reikwijdte	10.1.c 10.2.e	NAM	SodM
72	31-10-2011	Brief	Uitstel indiening vijfjarenplan 2012- 2016	Deels openbaar	10.2.e	SodM	Northern Petroleum
73	26-10-2011	Brief	Uitstel indiening vijfjarenplan 2012- 2016	Deels openbaar	10.2.e	Northern Petroleum	SodM
74	31-01-2011	Brief	Toezending Werkplan NPN 2011-2015	Geweigerd Deels buiten reikwijdte	10.1.c 10.2.e	Northern Petroleum	SodM
75	29-10-2010	Brief	Toezending NAM Werkplan 2011-2015	Geweigerd Deels buiten reikwijdte	10.1.c 10.2.e	NAM	SodM
76	26-08-2010	Presentatie	Well integrity meeting 2010	Geweigerd Deels buiten reikwijdte	10.1.c 10.2.e	NAM	SodM
77	30-10-2009	Brief	Toezending NAM Werkplan 2010-2014	Geweigerd Deels buiten reikwijdte	10.1.c 10.2.e	NAM	SodM
78	20-09-2007	E-mail	Northern Petroleum Nederland B.V. - Papekop	Deels openbaar	10.2.e	Northern Petroleum	SodM
79	23-05-2006	Spread- sheet	Overzicht mijnbouwlocaties	Openbaar Deels buiten reikwijdte		SodM	SodM
80	15-03-2006	Jaaver- slag	Intern jaarverslag SodM	Openbaar Deels buiten reikwijdte		SodM	Sodm
81	8-12-2005	Verslag	Verslag bilateraal overleg EP-Sodm	Deels openbaar Deels buiten reikwijdte	10.2.e	SodM	SodM
82	13-10-2005	Verslag	Verslag bilateraal overleg EP-Sodm	Deels openbaar Deels buiten reikwijdte	10.2.e	SodM	SodM

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**

Ons kenmerk
WJZ / 19014853

83	5-11-2004	E-mail	Veegbesluit	Geweigerd Deels buiten reikwijdte	11.1 10.2.e	SodM	EZ
84	24-05-2004	E-mail	Locaties	Deels openbaar	10.2.e	NAM	SodM
a	24-05-2004	Bijlage	Overzicht locaties NAM	Openbaar Deels buiten reikwijdte		NAM	SodM
85	10-02-2004	E-mail	Amvb externe veiligheid	Geweigerd Deels buiten reikwijdte	11.1 10.2.e	SodM	EZ
a	10-02-2004	Bijlage	Amvb externe veiligheid	Geweigerd Deels buiten reikwijdte	11.1 10.2.e	SodM	EZ

Formulier kostenveroordeling

1.	Naam rechtspersoon / natuurlijke persoon	
2.	Adres, woonplaats / vestigingsplaats	
3.	KvK-nummer (indien van toepassing)	n.v.t.
4.	Telefoonnummer	n.v.t.
5.	IBAN-nummer	
6.	Betaling o.v.v.	
7.	Verschuldigd bedrag	€ 345,00 (€ 328,00 aan verletkosten + € 17,00 aan reiskosten).
8.	Reden betaling	Herziene beslissing op bezwaar met kenmerk WJZ / 19014853

Datum:

Naam:

Handtekening:

Wilt u dit formulier ingevuld (en ondertekend) terugsturen naar:

Minister van Economische Zaken en Klimaat
directie Wetgeving en Juridische Zaken
t.a.v.
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG

U kunt dit formulier ook per e-mail sturen aan:

SecretariaatWJZ@minez.nl (t.a.v.)

In te vullen door WJZ:

Bijlage(n): Zie punt 7 en 8

Voor akkoord:

directie Wetgeving en Juridische Zaken

7-7-2

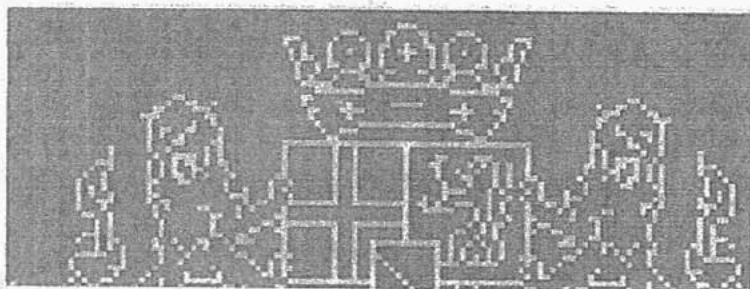

PROVINCIE UTRECHT

Postbus 60300, 3508 TH Utrecht

PostNL
Port Betaald

NX2PP #2500XDX#00#0000#

DATUM BINNENKOMST
07 JULI 2011

7-7-2017

Eir

PROVINCIE UTRECHT

Ministerie van Economische Zaken
De heer H.G.J. Kamp
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

DATUM 5 juli 2017
NUMMER 81B98CB8
UW BRIEF VAN n.v.t.
UW NUMMER n.v.t.
BULAGE 1

TEAM BMI
REFERENTIE H. Koninkx-Schipper
DOORKIESNUMMER 030-2582677
E-MAILADRES helma.koninkx@provincie-Utrecht.nl
ONDERWERP Motie gaswinning Woerden

Geachte heer Kamp,

Provinciale Staten van Utrecht hebben in hun vergadering van 3 juli jl. een motie aangenomen waarin zij uitspreken dat nieuwe gaswinning in de omgeving van Woerden zeer onwenselijk is en niet past bij het Utrechtse energiebeleid dat is gericht op een transitie naar duurzame energie.

Wij brengen deze motie (zie bijlage) graag onder uw aandacht. Wij zijn overtuigd dat de energietransitie vraagt om investeringen in andere vormen van energie dan aardgas.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,

Voorzitter,

Secretaris,

Een afschrift van deze brief zenden wij aan de minister van Infrastructuur en Milieu, Provinciale Staten van Utrecht, Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, de gemeenten Krimpenerwaard, Montfoort, Oudewater, Bodegraven-Reeuwijk en Woerden, Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden, Oasen en Vermillion.

Ministerie van Economische Zaken

TER ONDERTEKENING

Aan de Minister

Directoraat-generaal
Energie, Telecom &
Mededinging
Directie Energie en Omgeving

Auteur

T 070

@minez.nl

Datum
7 juni 2017

Kenmerk
DGEM-EO / 17088481
BHM: 17090887

Kopie aan:
(ETM/EO)

Bijlage: 1.
- Brief aan TK

nota

Beantwoording Kamervragen over olie- en gaswinning,
Woerden

Parafenroute

DG ETM

14-06-2017

E&O, MT-Ild

12-06-2017

BBR

13-06-2017

Mede namens/met akkoord van de Minister van IenM.

Aanleiding

Het lid [redacted] (ChristenUnie) van de Tweede Kamer heeft vragen gesteld over de plannen van Vermilion Energy Netherlands B.V. voor olie- en gaswinning bij Woerden (ingezonden 13 april 2017).

Advies

Door ondertekening van bijgevoegde brief aan de Voorzitter van de Tweede Kamer beantwoordt u de gestelde vragen mede namens de minister van Infrastructuur en Milieu.

Toelichting

Met als insteek de mogelijke exploitatie door Vermilion van het olie- en gasveld Papekop bij Woerden betreffen de vragen ook in algemene zin de wijze waarop de kredietwaardigheid van een mijnbouwbedrijf wordt beoordeeld in het licht van de cumulatieve risico's voor mens en milieu en de daarmee verband houdende financiële risico's voor mijnbouwbedrijven. Daarnaast wordt gevraagd of het Waarborgfonds mijnbouwschade in voorkomende gevallen in voldoende mate voorziet in schadevergoeding. Ook wordt gevraagd op welke wijze adviezen van provincie en gemeenten worden gewogen bij de besluitvorming. Tot slot wordt gevraagd of gaswinning uit kleine velden nog wel passend is gegeven het klimaatakkoord van Parijs.

Vermilion beschikt reeds over een winningsvergunning voor het veld Papekop bij Woerden, maar dient voordat het veld in productie kan worden genomen een gewijzigd winningsplan in te dienen en een omgevingsvergunning aan te vragen. Bij de besluitvorming over instemming met het winningsplan wordt rekening gehouden met adviezen van regionale overheden in het licht van de toetsingsgronden in de Mijnbouwwet. Er is geen reden om te twijfelen aan de maatschappelijke verantwoordelijkheid, de kredietwaardigheid en financiële mogelijkheden van Vermilion om eventuele schade die door de olie- en gaswinning zou kunnen ontstaan, te vergoeden. In geval van een eventueel faillissement of

Ontvangen BBR

Pagina 1 van 2

Ministerie van Economische Zaken

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Tweede kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA DEN HAAG

**Directoraat-generaal
Energie, Telecom &
Mededinging**
Directie Energie en Omgeving

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/ez

Datum 16 juni 2017
Betreft Beantwoording vragen over olie- en gaswinning bij Woerden

Ons kenmerk
DGEM-EO / 17088848

Uw kenmerk
2017Z04970

Geachte Voorzitter,

Hierbij stuur ik uw Kamer, mede namens de minister van Infrastructuur en Milieu, de antwoorden op vragen van het lid Dik-Faber (ChristenUnie) over plannen voor olie- en aardgaswinning bij Woerden (ingezonden 13 april 2017, kenmerk 2017Z04970).

1

Kunt u schetsen wat de stand van zaken is met betrekking tot een mogelijk winningsplan, omgevingsvergunning en exploitatie van het Woerdense gasveld bij Papekop dat zich uitstrekt tot onder de woonwijk Molenvliet waar 10.000 mensen wonen?

Antwoord

Op dit moment beschikt Vermillion Energy Netherlands B.V. (verder: Vermillion) over een winningsvergunning en een winningsplan voor het veld Papekop nabij Woerden. Zoals ik bij de beantwoording van eerdere vragen van leden van de ChristenUnie heb aangegeven, dient Vermillion indien ze dit veld in productie wil nemen, onder meer een geactualiseerd winningsplan in te dienen en een omgevingsvergunning aan te vragen (Kamerstuk 33529, nr. 203). Vermillion heeft op dit moment geen omgevingsvergunning aangevraagd of een geactualiseerd winningsplan ingediend.

2

Wat vindt u van de opmerking in het Annual Information Form 2016 van Vermillion Energy: "There can be no assurance that the Company will be able to satisfy its actual future environmental and reclamation obligations"?¹

Antwoord

Vermillion Energy Inc. is een internationaal opererende energieproducent die actief is in de opsporing en winning van aardolie en aardgas in Noord-Amerika, Europa en Australië. In Nederland moet Vermillion Energy Netherlands B.V., die hoofdzakelijk actief is op het gebied van onshore-activiteiten, zich houden aan de eisen en voorwaarden die bij en krachtens de Mijnbouwwet aan opsporing en

¹ [http://www.vermillionenergy.com/files/ir/2016/Annual Information Form/Annual Information Form 2016 .pdf](http://www.vermillionenergy.com/files/ir/2016/Annual%20Information%20Form/Annual%20Information%20Form%202016.pdf)

winning worden gesteld. De wijze waarop Vermilion in Nederland haar mijnbouwactiviteiten verricht en voornemens is toekomstige activiteiten te verrichten, geeft geen aanleiding om te twijfelen aan de maatschappelijke verantwoordelijkheidszin van Vermilion. Evenmin is er reden om te twijfelen of de financiële draagkracht van Vermilion voldoende is om de financiële verplichtingen uit aansprakelijkheden te dragen die zouden kunnen voortvloeien uit de in Nederland verrichte opsporings- en winningsactiviteiten.

3

Hoe verhoudt de (BB)credit rating van moedermaatschappij Vermilion Energy zich tot opmerkingen bij de evaluatie van de Mijnbouwwet 2007 dat "afdoende garanties [dienen] te worden ingebouwd dat deze nieuwe partijen hun wettelijke verplichtingen nakomen"? Hoe is deze verplichting tot het inbouwen van voldoende garanties geregeld bij bestaande partijen en op welke wijze wordt hiervoor kapitaal gereserveerd?²

Antwoord

Ten aanzien van een in Nederland opererende mijnbouwmaatschappij dient gewaarborgd te zijn dat deze voldoende financieel capabel is om zijn activiteiten uit hoofde van de opsporings- of winningsvergunning naar behoren te verrichten en om eventuele financiële verplichtingen uit aansprakelijkheden ter zake van de door hem verrichte mijnbouwactiviteiten te kunnen dragen. Zoals destijds bij de evaluatie van de Mijnbouwwet is opgemerkt, wordt bij het vormen van een oordeel over de vraag of een mijnbouwonderneming technisch en financieel in staat is om aan de wettelijke verplichtingen te voldoen, gebruik gemaakt van diverse adviseurs zoals het Staatstoezicht op de Mijnen (SodM), Energie Beheer Nederland (EBN), TNO en de Mijnraad. De credit rating van de moedermaatschappij kan een rol spelen bij de beoordeling van de financiële capaciteit van een mijnbouwonderneming om aan wettelijke en financiële verplichtingen te voldoen, maar een mijnbouwonderneming kan ook op andere manieren aantonen voldoende financieel draagkrachtig te zijn om wettelijke verplichtingen na te komen. Zo nodig kan gebruik worden gemaakt van de in de Mijnbouwwet geboden mogelijkheid om van de desbetreffende mijnbouwonderneming het stellen van financiële zekerheid te verlangen. Daarbij valt onder meer te denken aan een *parent company guarantee*, een verzekering, een bankgarantie.

4

Hoe ziet u de volgende opmerking uit de Structuurvisie Ondergrond in de context van de garanties dat partijen hun wettelijke verplichtingen kunnen nakomen: *'Productie van gas uit kleine velden levert de Nederlandse samenleving financiële baten en werkgelegenheid op. Door de lage olieprijs en de discussies rondom gaswinning op land, wordt het voor mijnbouwmaatschappijen steeds minder interessant om gas te winnen. Indien geen maatregelen worden genomen verdwijnen deze mijnbouwmaatschappijen en wordt het gas uit de kleine velden*

² Evaluatie van de Mijnbouwwet, November 2007, Kamerstuk 31 349, nr. 1

niet meer gewonnen. ? Is toestemming voor winning aan een bedrijf met BB-rating een maatregel, in de zin van verminderde verplichting ten aanzien van eerder genoemde garanties en kredietwaardigheid (AAA-rating), teneinde winning interessant te maken en de financiële baten voor de Staat uit kleine velden veilig te stellen?

Antwoord

De vraag of de winning van gas uit een Nederlands klein veld interessant is, wordt in eerste instantie bepaald door de verwachtingen die de desbetreffende mijnbouwonderneming heeft omtrent de economische rentabiliteit van het project in relatie tot concurrerende projecten elders op de wereld waar die mijnbouwonderneming actief is. Daarom is het van belang zorg te dragen voor een goed en concurrerend mijnbouw- en investeringsklimaat in Nederland. Zonder onevenredig zware financiële eisen te stellen aan een mijnbouwonderneming moet er in ieder geval wel voldoende zekerheid en waarborg zijn dat die mijnbouwonderneming in staat is om aan zijn financiële verplichtingen en eventuele aansprakelijkheden te kunnen voldoen. Of een mijnbouwonderneming financieel capabel is, wordt niet alleen bepaald door de credit rating, maar kan ook op andere wijze worden gewaarborgd. Het verlenen van een vergunning aan een bedrijf met een BB-rating betekent dus niet dat afbreuk wordt gedaan aan eisen ten aanzien van garanties en kredietwaardigheid om de winning interessant te maken en financiële baten voor de Staat zeker te stellen. Verder moet worden opgemerkt dat stimulering van de opsporing en winning van aardgas uit de kleine velden niet kan betekenen dat concessies worden gedaan aan de financiële capaciteit van mijnbouwondernemingen om aan hun verplichtingen uit hoofde van de Mijnbouwwet te kunnen voldoen.

5

Kunt u nader ingaan op de opmerking in de Structuurvisie Ondergrond dat *'ingrepen in de ondergrond moeilijk ongedaan te maken zijn. Als het al kan is dat vaak tegen hoge kosten of met een lange hersteltijd'*? Hoe kwantificeert u het bedrag dat nodig is voor de reservering die gedaan moet worden voor het geval een risico zich daadwerkelijk zou manifesteren? Welke tijdshorizon hanteert u waarbinnen een risico zich zou kunnen manifesteren, ook nadat winning is beëindigd? Met welke hersteltijden houdt u rekening vanaf het moment van openbaring van een risico? Wordt een dergelijke reservering ook gedaan voor compensatie van mogelijke schadelijke gevolgen in de lokale infrastructuur, bodemdaling, grondwaterpeil, trillingen, waardevermindering van Onroerend Goed of gezondheidsrisico's?

Antwoord

De ondergrond is moeilijker toegankelijk dan de bovengrond. Buizen die via diepboringen worden aangebracht voor bijvoorbeeld de winning van koolwaterstoffen en aardwarmte, maar ook diepere boringen voor grondwaterwinningen kunnen in de regel niet meer worden verwijderd. Het doorboren van scheidende lagen en het gebruik van ondergrondse installaties brengt risico's met zich mee op verontreiniging van het grondwater. Wanneer

bodem en grondwater verontreinigd raken en de verontreiniging zich via het grondwater in de ondergrond over een groot gebied verspreid, is dit in vergelijking met verontreinigingen die zich aan de bovengrond voordoen, mede door de ontoegankelijkheid van de ondergrond, lastiger op te ruimen. Dit gaat snel gepaard met hogere kosten. Door de relatief trage stroomsnelheid en hoge verblijftijd van grondwater in de ondergrond kost herstel meer tijd, met name wanneer dit door natuurlijke processen moet plaatsvinden. Hoewel de risico's op verontreiniging van het grondwater gering zijn door de technieken, preventieve maatregelen en voorzieningen die worden toegepast, is het realiseren van 100% garantie dat zich geen verontreiniging zal voordoen nooit te geven.

Ingevolge de per 1 januari 2017 gewijzigde Mijnbouwwet wordt bij de beoordeling van een vergunningaanvraag voor de opsporing en winning van koolwaterstoffen en vervolgens in de vergunning de omvang van de middelen bepaald die de houder van de vergunning verplicht is aan te houden om te voldoen aan financiële verplichtingen die voort kunnen vloeien uit aansprakelijkheden ter zake van op basis van de vergunning te verrichten activiteiten. Een vergunninghouder zou aan deze verplichting kunnen voldoen door aan te tonen in voldoende mate verzekerd te zijn. Zo nodig kunnen op grond van de Mijnbouwwet aanvullende financiële zekerheden van een mijnbouwonderneming worden gevraagd. De volledige tijdshorizon waarbinnen een risico zich zou kunnen manifesteren wordt daarbij in beschouwing genomen. Na het beëindigen van een winning worden installaties verwijderd en worden zodanige maatregelen genomen bij achterblijvende ondergrondse delen dat risico's op verontreiniging die zich nadien zouden kunnen voordoen verwaarloosbaar klein zijn. Het te reserveren bedrag om met die risico's om te gaan is navenant klein.

6

Hoe en door wie vindt onafhankelijke monitoring plaats van de cumulatieve risico's, de cumulatieve financiële blootstelling voor herstel en cumulatieve verplichtingen per mijnbouwbedrijf (wereldwijd)? Is er sprake van progressieve kapitaalreserveringen naarmate het cumulatieve risico een bepaalde waarde overschrijdt? Hoe worden gewijzigde marktomstandigheden hierbij betrokken?

Antwoord

Ingevolge de Mijnbouwwet vindt bij de verlening en bij de overdracht van een vergunning voor de opsporing en winning van aardolie en aardgas een beoordeling plaats van de financiële draagkracht van de aanvrager om alle eventuele uit de desbetreffende opsporings- en winningsactiviteiten voortvloeiende aansprakelijkheden te dragen. Vanaf 1 januari 2017 wordt op grond van de per die datum gewijzigde Mijnbouwwet in de vergunning de omvang van de middelen bepaald die een vergunninghouder moet aanhouden om te kunnen voldoen aan financiële verplichtingen die kunnen voortvloeien uit aansprakelijkheden ter zake van de op basis van de vergunning te verrichten activiteiten. Voor het verkrijgen van een oordeel over de financiële capaciteit en draagkracht van het desbetreffende mijnbouwbedrijf kan gebruik worden gemaakt van de adviezen van EBN, dat namens de Staat voor 40% deelneemt in de opsporing en winning van

aardolie en aardgas in Nederland en op het Nederlands deel van het continentaal plat.

7

Hoe staat het met de kredietwaardigheid van andere (relatief kleine) olie- en gasproducenten in ons land, mede in het licht van fossiele economische activiteiten die steeds minder rendabel zijn, terwijl de mogelijke gevolgen daarvan nog tientallen jaren kunnen doorwerken in onze leefomgeving?

Antwoord

Op dezelfde wijze als Vermilion worden ook andere mijnbouwondernemingen getoetst op hun financiële capaciteit voor het kunnen uitvoeren van hun mijnbouwactiviteiten en het vergoeden van eventueel daardoor ontstane schade en kan en zal hen in voorkomende gevallen om het stellen van financiële zekerheid worden gevraagd.

8

Wat is de huidige omvang van het mijnbouwfonds voor het geval een mijnbouwonderneming toch niet aan de verplichtingen zou kunnen voldoen of de hele mijnbouwsector in problemen komt? Hoe wordt voorkomen dat eventuele kosten voor rekening van de belastingbetaler komen?

Antwoord

Het Waarborgfonds mijnbouwschade als bedoeld in artikel 135 van de Mijnbouwwet voorziet in vergoedingen aan een natuurlijke persoon als deze zaakschade heeft geleden als gevolg van mijnbouwactiviteiten en de verantwoordelijke en aansprakelijke mijnbouwonderneming failliet is verklaard, surséance van betaling heeft verkregen of niet meer bestaat. In dat geval kan een beroep worden gedaan op vergoeding van schade ten laste van het Waarborgfonds mijnbouwschade, dat dan in de juridische rechten en verplichtingen treedt van de aansprakelijke mijnbouwonderneming. Sinds de instelling van dit fonds, bij de inwerkingtreding van de Mijnbouwwet in 2003, hoefde er nog geen enkele uitkering uit het fonds te worden gedaan. Er is in voorzien dat de mijnbouwbedrijven uit de sectoren die het initiële vermogen van het fonds van € 250.000,- hebben gevormd, eventuele schadevergoedingen ten laste van het fonds en tekorten aanvullen. Ook kan op grond van de Mijnbouwwet van een mijnbouwonderneming worden verlangd dat deze financiële zekerheid stelt ter dekking van de aansprakelijkheid voor de schade die ontstaat door bodembeweging als gevolg van de delfstoffenwinning. Ook hiermee wordt voorkomen dat eventuele schade niet kan worden vergoed en de kosten voor rekening van de belastingbetaler zouden komen.

9

Heeft u kennisgenomen van de opmerkingen van Vermilion-woordvoerder in Energieia dat de bezwaren van de provincie Utrecht en gemeente Woerden niet onoverkomelijk zijn, want "het is uiteindelijk niet aan de gemeente of provincie om te zeggen of wij mogen produceren, dat ligt bij de nationale overheid."? Hoe

beoordeelt u deze opmerkingen in relatie tot de gewijzigde Mijnbouwwet, waarin de positie van decentrale overheden steviger is verankerd?

Antwoord

Vermilion is zelf verantwoordelijk voor de communicatie rondom de projecten die zij willen ontwikkelen. Ik kan dan ook niet beoordelen hoe Vermilion deze opmerking bedoeld heeft in het licht van de gewijzigde Mijnbouwwet. De Mijnbouwwet geeft mij sinds 1 januari 2017 de mogelijkheid om overheden te consulteren bij de beoordeling van winningsplannen. Op het moment dat Vermilion een actualisatie van het winningsplan indient, zal de uniforme openbare procedure van de Awb gevolgd worden en zal ik de regionale overheden om advies vragen. Ik zal bij mijn besluit rekening houden met dit advies.

10

Op welke manier weegt u de bezwaren van provincie en gemeente?³
Wat denkt u dat het effect zal zijn op het huidige commitment van stakeholders in Woerden om in 2030 klimaatneutraal te zijn als, ondanks de enorme weerstand, toch geïnvesteerd zou worden in het winnen van fossiele energie uit het Papekopveld?

Antwoord

Zoals hiervoor aangegeven, zal ik bij mijn besluit over instemming met het winningsplan rekening houden met het advies van de regionale overheden. Dit advies moet wel betrekking hebben op een van de toetsingsgronden in de Mijnbouwwet.

Ik sta positief tegenover initiatieven van individuele gemeenten toe om klimaatneutraal te worden. Het kabinet heeft in de Energieagenda aangegeven dat als gas op een veilige en verantwoorde manier gewonnen kan worden in Nederland, dit de voorkeur heeft boven het importeren van gas uit het buitenland.

11

Is na het Klimaatverdrag van Parijs nog vol te houden dat de Nederlandse overheid de winning uit kleine velden aanmoedigt?

Antwoord

Ja. In de Energieagenda is rekening gehouden met het klimaatakkoord van Parijs en aangegeven dat de opgave fors is. Aardgas speelt vooralsnog een essentiële rol in de Nederlandse energievoorziening: het voorziet momenteel in ruwweg 40% van onze primaire energiebehoefte.

Er zijn nog steeds veel huishoudens afhankelijk van gas. Op dit moment zijn duurzame alternatieven voor aardgas beperkt beschikbaar. Aardgas heeft immers een grote energiewaarde en dat is niet eenvoudig te vervangen. Wel wordt ingezet op een sterke reductie van het gebruik van aardgas door bijvoorbeeld in beginsel geen gasinfrastructuur meer aan te leggen in nieuwbouwwijken. Wanneer aardgas

³ <http://energie.nl/login/?target=http%3A%2F%2Fenergie.nl%2Fnieuws%2F514288-1704%2Frecht-slaat-krachtige-taal-uit-over-gaswinning-maar-gaat-er-niet-over>

15-6-2017

Directoraat-generaal
Energie, Telecom &
Mededinging
Directie Energie en Omgeving

Ons kenmerk
DGETM-EO / 17088848

veilig kan worden gewonnen is het wenselijk dit uit de Nederlandse bodem te winnen. Wij zijn dan minder afhankelijk van import. Daarnaast kent de schonere winning in Nederland ten opzichte van andere landen waar gas gewonnen wordt een beperkte CO₂ voetafdruk.

H.G.J. Kamp
Minister van Economische Zaken

2017Z04970

Vragen van het lid Dik-Faber (ChristenUnie) aan de ministers van Economische Zaken en van Infrastructuur en Milieu over de plannen voor olie- en aardgaswinning bij Woerden. (ingezonden 13 april 2017)

1

Kunt u schetsen wat de stand van zaken is met betrekking tot een mogelijk winningsplan, omgevingsvergunning en exploitatie van het Woerdense gasveld bij Papekop dat zich uitstrekt tot onder de woonwijk Molenvliet waar 10.000 mensen wonen?

2

Wat vindt u van de opmerking in het Annual Information Form 2016 van Vermilion Energy: "There can be no assurance that the Company will be able to satisfy its actual future environmental and reclamation obligations"? 1)

3

Hoe verhoudt de (BB-)credit rating van moedermaatschappij Vermilion Energy zich tot opmerkingen bij de evaluatie van de Mijnbouwwet 2007 dat "afdoende garanties [dienen] te worden ingebouwd dat deze nieuwe partijen hun wettelijke verplichtingen nakomen"? Hoe is deze verplichting tot het inbouwen van voldoende garanties geregeld bij bestaande partijen en op welke wijze wordt hiervoor kapitaal gereserveerd? 2)

4

Hoe ziet u de volgende opmerking uit de Structuurvisie Ondergrond in de context van de garanties dat partijen hun wettelijke verplichtingen kunnen nakomen: 'Productie van gas uit kleine velden levert de Nederlandse samenleving financiële baten en werkgelegenheid op. Door de lage olieprijs en de discussies rondom gaswinning op land, wordt het voor mijnbouwmaatschappijen steeds minder interessant om gas te winnen. Indien geen maatregelen worden genomen verdwijnen deze mijnbouwmaatschappijen en wordt het gas uit de kleine velden niet meer gewonnen.'? Is toestemming voor winning aan een bedrijf met BB-rating een maatregel, in de zin van verminderde verplichting ten aanzien van eerder genoemde garanties en kredietwaardigheid (AAA-rating), teneinde winning interessant te maken en de financiële baten voor de Staat uit kleine velden veilig te stellen?

5

Kunt u nader ingaan op de opmerking in de Structuurvisie Ondergrond dat 'ingrepen in de ondergrond moeilijk ongedaan te maken zijn. Als het al kan is dat vaak tegen hoge kosten of met een lange hersteltijd'? Hoe kwantificeert u het bedrag dat nodig is voor de reservering die gedaan moet worden voor het geval een risico zich daadwerkelijk zou manifesteren? Welke tijdshorizon hanteert u waarbinnen een risico zich zou kunnen manifesteren, ook nadat winning is beëindigd? Met welke hersteltijden houdt u rekening vanaf het moment van openbaring van een risico? Wordt een dergelijke reservering ook gedaan voor compensatie van mogelijke schadelijke gevolgen in de lokale infrastructuur, bodemdaling, grondwaterpeil, trillingen, waardevermindering van Onroerend Goed of gezondheidsrisico's?

6

Hoe en door wie vindt onafhankelijke monitoring plaats van de cumulatieve risico's, de cumulatieve financiële blootstelling voor herstel en het cumulatieve verplichtingen per mijnbouwbedrijf (wereldwijd)? Is er sprake van progressieve kapitaalreserveringen naarmate

het cumulatieve risico een bepaalde waarde overschrijdt? Hoe worden gewijzigde marktomstandigheden hierbij betrokken?

7

Hoe staat het met de kredietwaardigheid van andere (relatief kleine) olie- en gasproducenten in ons land, mede in het licht van fossiele economische activiteiten die steeds minder rendabel zijn, terwijl de mogelijke gevolgen daarvan nog tientallen jaren kunnen doorwerken in onze leefomgeving?

8

Wat is de huidige omvang van het mijnbouwfonds voor het geval een mijnbouwonderneming toch niet aan de verplichtingen zou kunnen voldoen of de hele mijnbouwsector in problemen komt? Hoe wordt voorkomen dat eventuele kosten voor rekening van de belastingbetaler komen?

9

Heeft u kennisgenomen van de opmerkingen van Vermilion-woordvoerder in Energieia dat de bezwaren van de provincie Utrecht en gemeente Woerden niet onoverkomelijk zijn, want "het is uiteindelijk niet aan de gemeente of provincie om te zeggen of wij mogen produceren, dat ligt bij de nationale overheid."? Hoe beoordeelt u deze opmerkingen in relatie tot de gewijzigde Mijnbouwwet, waarin de positie van decentrale overheden steviger is verankerd?

10

Op welke manier weegt u de bezwaren van provincie en gemeente? 3)

Wat denkt u dat het effect zal zijn op het huidige commitment van stakeholders in Woerden om in 2030 klimaatneutraal te zijn als, ondanks de enorme weerstand, toch geïnvesteerd zou worden in het winnen van fossiele energie uit het Papekopveld?

11

Is na het Klimaatverdrag van Parijs nog vol te houden dat de Nederlandse overheid de winning uit kleine velden aanmoedigt?

1)

http://www.vermilionenergy.com/files/fr/2016/Annual_Information_Form/Annual_Information_Form_2016_.pdf

2) Evaluatie van de Mijnbouwwet, November 2007, Kamerstuk 31 349, nr. 1

3) <http://energieia.nl/login/?target=http%3A%2F%2Fenergieia.nl%2Fnieuws%2F514288-1704%2Futrecht-slaat-krachtige-taal-uit-over-gaswinning-maar-gaat-er-niet-over>

Ministerie van Economische Zaken

TER ONDERTEKENING

Aan de Minister

Directoraat-generaal
Energie, Telecom &
Mededinging
Directie Energie en Omgeving

Auteur

T 070

@minez.nl

Datum

19 april 2017

Kenmerk

DGETM-EO / 17060530

BM: 17060541

nota

Uitstelbrief beantwoording vragen over plannen
voor olie- en aardgaswinning bij Woerden

Parafenroute

DG ETM

ERO, MT-lid

BBR

21-04-2017

20-04-2017

20-04-2017

Bijlage(n): 1.

Aanleiding

De op 13 april 2017 gestelde vragen door het lid [redacted] (ChristenUnie) aan u en de minister van Infrastructuur en Milieu, over de plannen voor olie- en aardgaswinning bij Woerden.

Advies

U kunt bijgevoegde brief ondertekenen, waarin uitstel wordt aangekondigd voor de beantwoording van de vragen.

Kernpunten

- Het lid [redacted] (ChristenUnie) heeft op 13 april 2017 gesteld over de plannen voor olie- en gaswinning bij Woerden uit het Papekopveld.
- De vragen zijn zowel aan u als aan de minister van Infrastructuur en Milieu gesteld.
- De vragen kunnen niet binnen de gebruikelijke termijn van drie weken worden beantwoord vanwege de interdepartementale afstemming die hiervoor nodig is.
- De Kamervragen worden uiterlijk 25 mei 2017 beantwoord.

Ontvangen BBR

21.4

Ministerie van Economische Zaken

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA DEN HAAG

Directoraat-generaal
Energie, Telecom &
Mededinging
Directie Energie en Omgeving

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Factuuradres
Postbus 16180
2500 BD Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/ez

Ons kenmerk
DGETM-EO / 17060539

Uw kenmerk
2017Z04970

Datum 26 APR. 2017

Betreft Uitstel beantwoording vragen over plannen olie- en gaswinning bij
Woerden

Geachte Voorzitter,

Op 13 april jl. heeft het lid Dik-Faber (ChristenUnie) vragen gesteld aan mij en aan de minister van Infrastructuur en Milieu over de plannen voor olie- en gaswinning bij Woerden (kenmerk 2017Z04970). Vanwege voor de beantwoording benodigde interdepartementale afstemming kunnen deze vragen niet binnen de gebruikelijke termijn van drie weken worden beantwoord. Ik streef ernaar de vragen uiterlijk eind mei te beantwoorden.

H.G.J. Kamp
Minister van Economische Zaken

Aan

Directoraat-generaal
Energie, Telecom &
Mededinging
Directie Energie en Omgeving

Behandeld door

T 070

@minez.nl

Datum
28 april 2016

Kenmerk
DGEM-EO / 16067660

Kopie aan

Bijlage(n)

memo

regulier overleg Vermilion

- Op 29 april vindt een overleg plaats met de Directeur Nederland van Vermilion de heer [REDACTED]. Dit overleg is een vervolg op een overleg dat in oktober 2015 heeft plaatsgevonden. Vermilion wil graag een regulier overleg.
- Vermilion is sinds 2004 actief in Nederland en is op het Nederlandse vaste land de een-na-grootste aardgasproducent (de grootste na NAM). Vermilion is in Nederland momenteel actief in 8 provincies.
- Vermilion is een dochteronderneming van het Canadese Vermilion Energy Inc. dat actief is in Canada, Nederland, Frankrijk, Ierland, Australië en de Verenigde Staten.
- Vermilion heeft vestigingen in Harlingen (Nederlandse hoofdkantoor) en Amsterdam (Europese hoofdkantoor) en biedt werk aan circa 425 mensen (direct en indirect).
- Vermilion heeft de afgelopen periode een professionele reputatie opgebouwd op het gebied van 'stakeholder management'. Dit hebben zij getoond bij een groot aantal projecten, waaronder de Gaswinning Oppenhuizen en het project 'Gorredijk ontwikkeling'.
- Vermilion heeft het afgelopen jaar een belangrijke rol gespeeld richting met name de provincie Friesland om het "nee" vanuit de provinciale politiek tegen gaswinning om te buigen in een "ja, mits". Hun ervaringen met de opstelling van lokale overheden in Friesland, geven een goed beeld van de uitdagingen voor dit soort bedrijven op dit moment.
- De huidige en toekomstige operaties van Vermilion staan echter al enige tijd onder druk door het gewijzigde mijnbouwklimaat. De vertraging en onzekerheid over het verkrijgen van instemming op vijf ingediende winningsplannen, levert een situatie op waarin de continuïteit van Vermilion in Nederland op het spel kan komen te staan. Vermilion heeft namelijk steeds nieuw te exploiteren 'kleine velden' nodig om te kunnen voortbestaan. Vermilion heeft eerder aangegeven dat grote vertraging op de projecten betekent dat zij hun activiteiten zullen moeten staken in Nederland, mede ook vanwege de gasprijs.
- Vermilion heeft een brief gestuurd met verzoek om een gesprek met de minister. Nota is begin deze week in de tas van de Minister gegaan. We wachten nog op een reactie.

Concrete projecten:

Directoraat-generaal
Energie, Telecom &
Mededinging
Directie Energie en Omgeving

Kenmerk
DGETM-EO / 16067660

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

Woerden

We zijn nog in gesprek met de verschillende overheden rond de locatie Papekop. Vermilion heeft nog geen concrete datum genoemd en is vooral in gesprek over omgevingsmanagement. Aantal weken geleden is weer een bestuurlijk overleg geweest waar wij ook bij aanwezig waren

Binnenkort is een volgend overleg. Aandachtspunt is het proces rond aanpassing van het winningsplan. Bestuurders geven aan 8 weken veel te kort te vinden om advies te geven. Ook vinden zij dat ze vergoed moeten worden voor de tijd die ze in de advisering steken.

nl

Dossier Plenair TK-debat Mijnbouw – 2 maart 2016

Plaats : Tweede Kamer
Datum : 2 maart 2016
Tijd : 14:00 – 19:30 uur
Soort : Openbaar

Inhoudsopgave

1. Algemene redeneerlijn

2. Specifieke redeneerlijnen

- 2.1 Toekomst van gas
- 2.2 Uitvoering OVV onderzoeksprogramma
- 2.3 Kleine velden beleid
- 2.4 Schaliegas
- 2.5 Waterinjectie
- 2.6 Fracking
- 2.7 Kleine velden en bevingen
- 2.8 Gasopslag Norg
- 2.9 NAM-boring in Drenthe
- 2.10 Bodemdaling/één loket
- 2.11 Geothermie
- 2.12 Gaswinning Woerden
- 2.13 Instabiele zoutcavernes Twente
- 2.14 Mogelijk na-ijlende gevolgen steenkolenwinning Limburg
- 2.15 Gaswinning Waddenzee
- 2.16 Zoutwinning Waddenzee
- 2.17 Gaswinning Terschelling
- 2.18 Proefboringen Schiermonnikoog
- 2.19 Structuurvisie Ondergrond (STRONG)
- 2.20 Omgevingsmanagement bij energieprojecten (mijnbouw en RCR)

3. Factsheets

- 3.1 Uitvoering OVV onderzoeksprogramma
- 3.2 Kleine velden beleid
- 3.3 Schaliegas
- 3.4 Waterinjectie
- 3.5 Fracking
- 3.6 Kleine velden en bevingen
- 3.7 Gasopslag Norg
- 3.8 NAM-boring Drenthe
- 3.9 Bodemdaling/één loket
- 3.10 Geothermie
- 3.11 Gaswinning Woerden
- 3.12 Instabiele zoutcavernes Twente
- 3.13 Mogelijk na-ijlende gevolgen steenkolenwinning Limburg
- 3.14 Gaswinning Waddenzee
- 3.15 Zoutwinning Waddenzee
- 3.16 Gaswinning Terschelling
- 3.17 Proefboringen Schiermonnikoog
- 3.18 Strong
- 3.19 Omgevingsmanagement

2.12 Redeneerlijn Gaswinning Woerden

- Op het ogenblik is het niet duidelijk of en wanneer Vermilion het voorkomen Papekop bij Woerden verder wil gaan ontwikkelen.
- Voordat tot verdere ontwikkeling en productie overgegaan kan worden zijn nog diverse vergunningen nodig evenals een goedgekeurd gewijzigd winningsplan.
- Het gewijzigd winningsplan zal conform de kabinetsreactie op de aanbevelingen van de OVV voor advies bij provincie, gemeente en waterschap voorgelegd worden.
- Ook zal voor de vaststelling van het instemmingsbesluit met het winningsplan de openbare uniforme voorbereidingsprocedure gevolgd worden, zodat eenieder zienswijzen kan indienen op het ontwerp-instemmingsbesluit.
- Pas na ontvangst van alle zienswijzen neem ik een besluit of, en zo ja onder welke voorwaarden, ik kan instemmen met het ingediende gewijzigd winningsplan.

3.11 Factsheet Gaswinning Woerden

- In 1986 is, in het voorkomen Papekop, bij Woerden een olie en gasvoorkomen ontdekt door de NAM.
- Dit veld is tot voor kort economisch niet interessant geacht voor ontwikkeling. In 2005 acht Northern Petroleum Nederland B.V. (NPN) vanwege de gestegen olieprijs een veldontwikkeling economisch aantrekkelijk en vraagt een winningsvergunning aan die in 2006 door het ministerie van Economische zaken wordt verleend. In 2009 heeft NPN een winningsplan ingediend dat is goedgekeurd. NPN heeft haar plan echter niet verwezenlijkt en is in 2013 overgenomen door Vermilion Oil & Gas Netherlands B.V. (Vermilion). Per april 2014 is ook de winningsvergunning formeel overgegaan naar Vermilion.
- Vermilion bekijkt momenteel de mogelijkheden om het veld alsnog te ontwikkelen. In de lokale politiek is commotie ontstaan omdat men vreest voor:
 - Risico's op bodemdaling en -trillingen;
 - Overlast van veel zwaar verkeer;
 - Geluids- en lichtoverlast (o.a. bij het affakkelen);
 - Milieurisico's door lekkage of gebruik van chemicaliën.
- Over dit onderwerp zijn vragen gesteld door de Kamer, waarvan de antwoorden in september 2015 aan de Kamer zijn verzonden.
- Belangrijk is dat de olieprijs momenteel wezenlijk lager ligt dan toen het plan is opgesteld, hetgeen de economie van het project in sterke mate negatief beïnvloed. Vermilion heeft aangegeven dat daarom nog niet definitief is besloten het veld daadwerkelijk te gaan ontwikkelen, noch dat dit dan conform het winningsplan gaat dat NPN indertijd heeft opgesteld.
- Indien er wel tot productie volgens het winningsplan zou worden overgegaan, zal het veld primair een oliewinningsveld zijn, maar zal er daarnaast gas worden gewonnen. Het gas zal voor elektriciteitsproductie worden gebruikt en via het elektriciteitsnet van Eneco worden afgevoerd. De olie zal via vrachtovervoer worden afgevoerd naar de raffinaderij.
- De bodemdaling die naar verwachting zal optreden bij uitvoering van het door NPN in 2009 opgestelde winningsplan bedraagt in het centrum van het veld maximaal 2 cm. Deze berekening is door SodM en TNO geverifieerd en akkoord bevonden.
- De kans op een geïnduceerde beving is bij de uitvoering van het door NPN in 2009 opgestelde winningsplan verwaarloosbaar klein.

Ministerie van Economische Zaken

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

College van Burgemeester en Wethouders
van de gemeente Woerden

t.a.v. de heer [redacted] en de heer [redacted]
Postbus 45
3440 AA WOERDEN

Directoraat-generaal
Energie, Telecom &
Mededinging
Directie Energie en Omgeving

Bezoekadres
Bezuidehoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Factuuradres
Postbus 16180
2500 BD Den Haag

Overheidsidentificatienr
0000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/en

Datum 23 DEC 2015
Betreft Verzoek om intrekking winningsvergunning Papekop

Geachte heren [redacted] en [redacted],

Op 9 april 2015 heeft u mij een brief gestuurd waarin u onder meer heeft
verzocht om de intrekking van de winningsvergunning voor het Papekopveld.

Ons kenmerk
DGEM-EO / 15157453

Uw kenmerk

Over het Papekopveld heeft op 15 oktober 2015 een ambtelijk overleg
plaatsgevonden waarin door medewerkers van mijn ministerie een nadere
toelichting is gegeven op de vergunningenprocedure die hierbij van toepassing is,
en is toegezegd dat ik uw brief alsnog zou beantwoorden.

Bijlage(n)

In uw brief uit u uw zorgen omtrent de mogelijke toekomstige winning van gas
en/of olie uit het Papekopveld, dat zich grotendeels bevindt onder de gemeente
Woerden.

Uw zorgen komen vooral voort uit het feit dat een deel van het olie- en gasveld
gelegen is onder de woonwijk Molenvliet en dat uw gemeente voor meer dan 80%
ligt op een dik veen- en kleipakket ('slappe bodem'), dat schade veroorzaakt door
lokale bodemdaling en zetting.

Gezien deze omstandigheden acht u het niet verantwoord om gas en/of olie te
gaan winnen onder uw gemeente, omdat dit een kans op additionele bodemdaling
kan betekenen en daarmee de al bestaande bodemdalings/zettings problematiek
kan verergeren.

Gezien uw zorgen omtrent de mogelijke winning van olie en gas uit het
Papekopveld heeft u mij gevraagd zowel de winningsvergunning als mijn
instemming met het winningsplan in te trekken. Ik wil graag hierop reageren.

Een winningsvergunning en een instemmingsbesluit met een winningsplan kunnen
alleen worden ingetrokken op basis van mij daartoe in de Mijnbouwwet gegeven
mogelijkheden.

Artikel 21 lid 1 sub a van de Mijnbouwwet (Mbw) geeft mij de mogelijkheid een
vergunning in te trekken indien de bij de aanvraag verstrekte gegevens of
bescheiden zodanig onjuist of onvolledig blijken, dat op de aanvraag een andere
beslissing zou zijn genomen, als bij de beoordeling daarvan de juiste
omstandigheden volledig bekend waren geweest.

11-2
11-2
11-2
11-2
11-2
11-2
11-2
11-2
11-2
11-2

Directoraat-generaal
Energie, Telecom &
Mededinging
Directie Energie en Omgeving

Ons kenmerk
DGETM-E0 / 15157453

Voor de voor het Papekopveld in 2006 verleende winningsvergunning kan ik geen gebruik maken van deze mogelijkheid. Op het moment van de beoordeling van de aanvraag waren, volgens de toen bestaande inzichten omtrent mijnbouwactiviteiten, de bij de aanvraag verstrekte gegevens niet onjuist of onvolledig.

Zoals u al heeft aangegeven in uw brief, vermeldt 36 lid 3 Mbw dat ik mijn instemming met een winningsplan kan intrekken indien dat gerechtvaardigd wordt door de in lid 1 van dat artikel genoemde gronden. Dit betekent dat ik mijn instemming met een winningsplan kan intrekken in het belang van het planmatig beheer van voorkomens van delfstoffen of in verband met het risico van schade ten gevolge van beweging van de aardbodem.

Gedurende de procedure van het besluit tot instemming met het winningsplan heb ik geen zienswijzen mogen ontvangen.

Omdat de mate waarin rekening is gehouden met de specifieke bodemgesteldheid geen omstandigheid is die wordt genoemd in het eerste lid van artikel 36 Mbw, heb ik ook voor wat betreft het winningsplan niet de mogelijkheden het instemmingsbesluit in te trekken.

In de brief, die ik heb verzonden naar de Tweede Kamer op 21 april 2015, ben ik nader ingegaan op het Papekopveld. Daarin heb ik toegelicht dat het in 2009 goedgekeurde winningsplan niet meer actueel is. Het winningsplan zal, voordat Vermilion tot winning over zou kunnen gaan, moeten worden gewijzigd. In het geval een gewijzigd winningsplan wordt ingediend zal ik, zoals ik ook heb toegezegd naar aanleiding van het advies van de Onderzoeksraad voor de Veiligheid, aan Vermilion opleggen dat een risicoanalyse wordt uitgevoerd voordat ik een instemmingsbesluit neem.

Vanzelfsprekend zal ik ook uw gemeente, de gemeenten Bodegraven, Reeuwijk en Oudewater en de provincie betrekken in de advisering over het gewijzigde winningsplan.

Ik hoop u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.

De Minister van Economische Zaken,
namens deze:

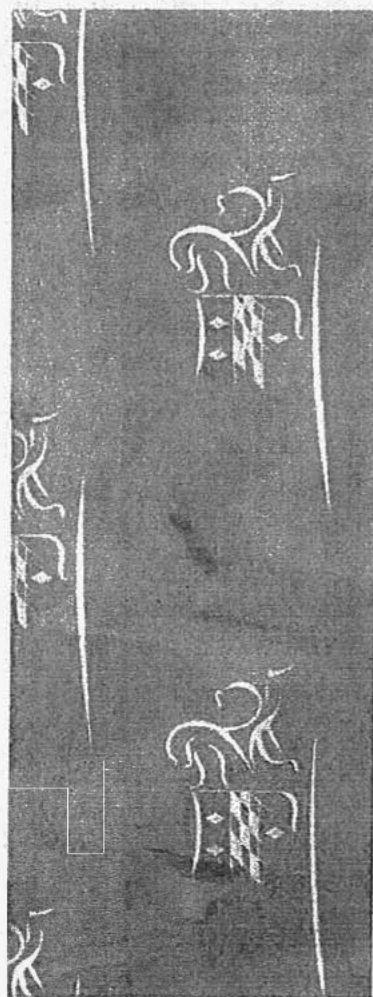
Directeur Energie en Omgeving

Postbus 45

3440 AA Woerden

PostNL
Port Betaald
Port Payé
Pays-Bas

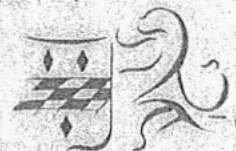
五、

2015-2016

 FSC® C0145269
 responsible sources
 www.fsc.org

DSETH

gemeente
WOERDEN

Aan de Minister van Economische Zaken
de heer H.G.J. Kamp
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG

Blekerijlaan 14
3447 GR Woerden
Postbus 45
3440 AA Woerden

Telefoon 14 0348
Fax (0348) 42 4108
stadhuis@woerden.nl
www.woerden.nl

BTW-nummer
NL0017.21.860.B.02
KvK-nummer
50177214
IBAN-nummer
NL41BNGI10283009672

Onderwerp:
Reactie op voorgenomen wijzigingen Bor,
Bmer en Barmm

Uw Kenmerk:

Uw brief van:
geregistreerd onder nr.: n.v.t.

Datum 17 november 2015

Ons Kenmerk

Doorkiesnummer/Behandeld door:

Verz. 19 NOV. 2015

15U.21944

Weledelgestrange heer Kamp,

Via internet (overheid.nl) namen wij met veel belangstelling kennis van de door u voorgestelde wijzigingen van het Besluit omgevingsrecht (Bor), het Besluit milieueffectrapportage (Bmer) en het Besluit algemene regels milieu mijnbouw (Barmm) ten behoeve van een betere sturing bij voorgenomen opsporingsboringen naar delfstoffen, aardwarmte en mogelijkheden voor opslag. In Woerden hebben wij met het Papekopveld concreet te maken met de opsporing en winning van delfstoffen (aanwezigheid van olie en gas onder een woonwijk van circa 10.000 inwoners). Graag maken wij door middel van deze brief gebruik van de geboden mogelijkheid om te reageren op de voorgenomen wijzigingen van de hiervoor genoemde regelgeving.

Voorgenomen wijzigingen

Kort samengevat komen de door u voorgestelde wijzigingen op het volgende neer:

- Voor boringen op land in de opsporingsfase wordt, net als in de winningsfase, een omgevingsvergunning voor de activiteit milieu (artikel 2.1, eerste lid, aanhef en onder e Wabo) verplicht
- Naast gemeenten krijgen ook provincies een algemeen adviesrecht voor aanvragen om een omgevingsvergunning voor een mijnbouwwerk voor het opsporen of winnen van delfstoffen (artikel 6.1 van het Bor).
- Voor boringen op zee komt er een instemmingsbesluit, waarvoor de mer-beoordelingsplicht geldt.

Reactie gemeente Woerden

Wij willen ten aanzien van de hiervoor genoemde wijzigingen graag de volgende opmerkingen plaatsen:

1. In beginsel zijn wij positief over de invoering van een vergunning voor de activiteit milieu in de opsporingsfase. Hierdoor moeten al in de opsporingsfase (bijvoorbeeld bij een proefboring) mogelijke milieueffecten van een voorgenomen boring worden onderzocht en biedt de vergunningplicht bovendien de mogelijkheid om ten aanzien van een concrete locatie specifieke milieuvoorschriften op te nemen in de vergunning.

Op alle overeenkomsten en
overeenkomsten zijn ertoe
aangewezen inkoopver-
waarden van toepassing
(u.w.v. woerden.nl)

2. Consequentie van de introductie van een vergunningplicht voor de activiteit milieu is dat de Minister van Economische Zaken in de opsporingsfase ook bevoegd gezag wordt voor de activiteiten bouwen en planologisch strijdig gebruik. Wij verwachten dat de Minister de gemeenten, als bewaker van de lokale belangen, optimaal en (pro)actief betreft bij het proces van vergunningverlening bij Mijnbouwactiviteiten. Dat wil zeggen dat de Minister de gemeenten tijdig, actief en individueel informeert over aanvragen om een omgevingsvergunning voor mijnbouwactiviteiten en niet volstaat met een algemene publicatie in de Staatscourant. De effecten van mijnbouwactiviteiten op lokaal niveau zijn immers groot. In dat kader verwachten wij dat de Minister als vergunningverlener ook de betrokken bewoners tijdig en (pro)actief informeert en betreft bij de gehele procedure. Bij de beslissingsbevoegdheid van u als Minister ten aanzien van alle activiteiten hoort naar onze mening immers ook dat u de u daarmee gegeven verantwoordelijkheid waarmaakt. Als gemeente krijgen wij met een adviesrecht in de vergunningprocedure een andere rol. U als Minister beslist in de nieuwe situatie uiteindelijk over de aanvraag en bij die rol past een (pro)actieve, directe benadering van alle belanghebbenden die te maken krijgen met de aangevraagde mijnbouwactiviteiten, waaronder de gemeenten en de bewoners. Een dergelijk invulling van die rol zou u, zeker na de conclusies van de Onderzoeksraad Voor Veiligheid ten aanzien van de gaswinning in Groningen, ook moeten toepassen in de winningsfase. Uiteraard kunnen wij in het kader van ons adviesrecht u als Minister wel adviseren en eventueel faciliteren over bijvoorbeeld het vormgeven van de inspraakmogelijkheden voor inwoners, maar de eindverantwoordelijkheid ligt in de nieuwe situatie bij u als Minister.
3. Burgemeester en wethouders krijgen op grond van de bestaande regelgeving (artikel 6.1, eerste lid, Bor) dan wel een algemeen adviesrecht ten aanzien van de omgevingsvergunning, onduidelijk is wat dit adviesrecht precies inhoudt. Wij bepleiten in ieder geval een adviesrecht dat de Minister niet (zomaar) naast zich neer kan leggen. Zowel voor de opsporingsfase als voor de winningsfase.
4. De wettelijke termijnen voor het geven van advies zijn in zijn algemeenheid kort. Daar staat tegenover dat de besluitvorming rondom mijnbouwactiviteiten complex is. De termijnen voor het geven van advies ten aanzien van (omgevingsvergunning)aanvragen voor mijnbouwactiviteiten zouden daarop naar onze mening afgestemd moeten worden.
5. Een adviesrecht of enige ander inspraakmiddel zou niet alleen moeten gelden voor de gemeente (provincie) waarbinnen de boor-/winningslocatie is gelegen, maar ook voor de gemeenten (provincies) waaronder het daadwerkelijke olie- en/of gasveld gelegen is. In de situatie van het Papekopveld is het winningspunt gelegen in de gemeente Bodegraven-Reeuwijk (provincie Zuid-Holland), maar ligt het olie- en gasveld bijna geheel onder grondgebied van de gemeente Woerden en de gemeente Oudewater. De regelgeving, met name ten aanzien van de inspraakmogelijkheden, zou daarom uit moeten gaan van een 3D-benadering in plaats van alleen te kijken naar wat er boven de grond gebeurt. Alleen op die manier kan er zorgvuldige besluitvorming plaatsvinden.
6. Het testen, repareren, onderhouden en buiten gebruik stellen van een boorput zijn op zichzelf niet vergunningplichtig. Voor deze activiteiten kan volstaan worden met een melding. 'Fracken' onder lage druk ten behoeve van het openhouden van een boorgat wordt gezien als onderhoud en is derhalve niet vergunningplichtig. Dat lijkt ons niet gewenst aangezien daaraan wel degelijk milieurisico's verbonden kunnen zijn. Ook onderhoud zou daarom onder de milieuvergunningplicht moeten vallen.
7. Boringen ten behoeve van een wetenschappelijk doel zouden geen andere status moeten hebben dan bedrijfsmatige opsporings- en winningsactiviteiten. Ook voor wetenschappelijke boringen zou daarom een (milieu)vergunningplicht moeten gelden en moeten gemeenten in de gelegenheid

worden gesteld een (bindend) advies ten aanzien van de voorgenomen activiteiten te geven.

Wij gaan er vanuit dat u de hiervoor gemaakte opmerkingen meeneemt in de verdere besluitvorming omtrent de wijzigingen van het Omgevingsrecht bij mijnbouwactiviteiten.

Hoogachtend,
het college van burgemeester en wethouders van Woerden.

gemeente
WOERDEN
Postbus 45
3440 AA Woerden

PostNL
Port Betaald
Port Payé
Pays-Bas

POST

05 NOV. 2015

MIN

VERBODEN TOEGANG

VERBODEN TOEGANG

Domus sup. in boeken →

gemeente
WOERDEN

Aan de Minister van Economische Zaken
de heer H.G.J. Kamp
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG

Blekerijlaan 14
3447 GR Woerden
Postbus 45
3440 AA Woerden
Telefoon 14 0348
Fax (0348) 42 4108
stadhuis@woerden.nl
www.woerden.nl

BTW-nummer
NL001721.860.B.02
KvK-nummer
5017214
Banknummer
28.50.09.672

Onderwerp:
Andere benadering gaswinning

Uw Kenmerk:

Uw brief van:
geregistreerd onder nr.: n.v.t.

Datum 3 november 2015

Ons Kenmerk

Doorkiesnummer/Behandeld door:

Verz. 04 NOV. 2015

15U.20988

Hooggeachte heer Kamp,

Met veel belangstelling hebben wij kennis genomen van uw concept rapport 'Onderzoek andere benadering van de gaswinning'. In het rapport staan de conclusies beschreven van het onderzoek naar de mogelijkheden en effecten van een andere insteek van de gaswinning in Nederland, zodat de gaswinning uit het Groningenveld kan worden beperkt zonder dat de leveringszekerheid van gas voor Nederland in gevaar komt. Met name de passages en overwegingen ten aanzien van het 'kleine-veldenbeleid' geven ons reden om op uw concept rapport te reageren. Met het Papekopveld hebben wij als Woerden immers concreet te maken met een dergelijk (vergund) 'klein veld'. Wij willen u dan ook graag nadrukkelijk het volgende meegeven.

Reactie gemeente Woerden

In het rapport valt te lezen dat het doel van uw onderzoek is om te komen tot een veiligere gaswinning. Die veiligheid wilt u bevorderen door de productie uit het Groningenveld te verlagen en in te zetten op het 'importeren' van gas uit het buitenland en het ontwikkelen van de Nederlandse kleine gasvelden. Het Groningenveld wordt daarmee niet langer leidend in de gasproductie, maar aanvullend. Dat lijkt een goede ontwikkeling voor de veiligheid van de Groningers, maar dat moet wat ons betreft niet het tegeneffect hebben dat minder zorgvuldig wordt omgesprongen met de veiligheid van burgers die in de nabijheid van of, zoals in Woerden, boven een 'kleiner' olie- en gasveld wonen. Vandaar dat wij u ten behoeve van het onderzoek de volgende aandachtspunten willen meegeven:

1. Ook bij (voorgenomen) ontwikkelingen van kleine gasvelden moet zeer serieus aandacht zijn voor en onderzoek gedaan worden naar mogelijke effecten van een (olie- en/of) gaswinning op de omgeving. Met name vragen wij hierbij aandacht voor de aspecten veiligheid, bescherming van het (grond)water, voorkomen bodemdaling, ruimtelijke kwaliteit, transport, geluid, luchtkwaliteit en (financiële/materiële) schade. De afbouw van de winning uit het Groningenveld mag niet leiden tot negatieve effecten op andere locaties als gevolg van intensivering van de gaswinning uit kleine velden.

Op alle leveringen en overeenkomsten zijn onze algemene inkoopvoorwaarden van toepassing (www.woerden.nl)

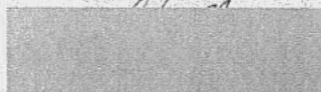
2. De mogelijkheden en consequenties van een andere benadering van de gaswinning kan niet los gezien worden van de visie op de totale energievoorziening, zoals deze verwoord zal worden in het Energierapport 2015.

Graag zien wij dat het definitieve rapport ook op bovengenoemde twee aspecten in gaat en dat u ons actief en tijdig betreft bij (voorgenomen) besluitvorming rondom de ontwikkeling van de 'kleine' velden.

Hoogachtend,
het college van burgemeester en wethouders van Woerden,

De secretaris

De burgemeester

Ministerie van Economische Zaken

TER INFORMATIE

Aan de Minister

Directoraat-generaal
Energie, Telecom &
Mededinging
Directie Energie en Omgeving

Auteur

T 070

minez.nl

Datum
30 oktober 2015

Kenmerk
DGEM-EO / 15153658

Kopie aan

Bijlage(n)
1

Parafenroute

Digitaal akkoord 05-11-2015Paraaf 30/10/15

Paraaf

DG ETM

MT-lid directie E&O

Medeparaaf

Medeparaaf

Medeparaaf

BBR-paraaf

Akkoord 30/10**Aanleiding**

Naar aanleiding van bijgesloten artikel (zie bijlage) over de voorgenomen gaswinning bij Woerden heeft u aangegeven sterke twijfels te hebben over de juistheid van een aantal in het artikel genoemde feiten. Deze nota gaat daar kort op in.

Advies

U kunt kennis nemen van de nota.

Kernpunten

1 In het artikel wordt gemeld dat er in het Groningse gasveld nog zo'n 3000 miljard m³ gas zit, wat inderdaad onjuist is. De genoemde hoeveelheid van 3000 miljard m³ gas is wat oorspronkelijk (voordat het veld in productie is genomen) in het Groningenveld zat. De resterende aangetoonde Nederlandse aardgasvoorraad is per 1 januari 2015 geschat op 883 miljard m³ aan commercieel winbare reserves, waarvan 671 miljard m³ in het Groningenveld.

2 Ook de tekst waarin een vergelijking wordt gemaakt tussen de energieopbrengst van gas met die van windmolens en zonnepanelen is onjuist. De energieopbrengst van een kubieke meter gas is 0,01 MW. Dus veel minder dan wat een windmolen per uur levert, namelijk 3 tot 6 MWh afhankelijk van grootte.

Om de drie genoemde toepassingen (gas, windmolen, zonnepanelen) toch te vergelijken een voorbeeld rekensom die de energieopbrengst per dag laat zien:

- Gas: uitgaande van een aangenomen gasproductie van 400.000 m³ per dag voor het gasveld Papekop nabij Woerden is de energieopbrengst dus 400.000 x 0,01 MW = 4000 MWh;

Ontvangen BBR

5/11 - 9/11

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12

Directoraat-generaal
Energie, Telecom &
Mededinging
Directie Energie en Omgeving

Kenmerk
DGETM-EO / 15153658

- Wind: uitgaande van een windmolen met een vermogen van 5 MW en een gemiddelde effectieve tijd per dag van 8 uur geeft dat een opbrengst van 40 MWh. Dus de dagproductie van gas is vergelijkbaar met de dagopbrengst van 100 windmolens;
- Zonnepanelen: leveren 1 kWh per m². Uitgaand van gemiddeld 2,7 uur zon per dag levert een 1 m² zonnepanelen dus 2,7 kWh (0,0027 MWh) per m². Om ook 4000 MWh (een dag gasproductie) te kunnen produceren zijn dus $4000 / 0,0027 = 1,5$ miljoen vierkante meters oftewel 150 hectare zonnepanelen nodig.

Een zelfde soort berekening laat zien dat 1 dag productie uit het Groningenveld qua energieopbrengst te vergelijken is met een dagproductie van ongeveer 20.000 windmolens van 5 MW.

Directie Energie en Omgeving

Vermilion: geen afstel

Gasbedrijf wil nog altijd boren in het Groene Hart

Gasbedrijf Vermilion is ondanks alle protesten nog altijd van plan om naar gas en olie te boren bij Papekop. Ook een proefboring bij Haastrecht gaat wat het bedrijf betreft gewoon door. Ook minister Henk Kamp (Economische Zaken, VVD) denkt er zo over, zo bleek gisteren uit de beantwoording van Kamervragen.

Het voornemen om dit jaar al te boren in het Papekopperveld heeft gasbedrijf Vermilion wel laten varen. Maar het bedrijf steekt ná 2016 de boorkop naar eigen zeggen wel degelijk in het gras.

De angst voor en protesten tegen de gevolgen van gaswinning zoals in Groningen maken het voor Vermilion moeilijker om snel in actie te komen. Door de protesten zijn regels aangescherpt en moet het bedrijf meer zijn best doen om te bewijzen dat het boren ongevaarlijk is en dat er geen aardbevingen komen. Woordvoerder Nico Tielens: "Dit soort velden gaat niet voor bodemdaling zorgen, laat staan voor aardbevingen."

Hoe 'klein' het veld dan ook is, volgens Vermilion is het lonend om het gas en de olie naar boven te krijgen. Ter vergelijking: in het Groningse gasveld zit nog zo'n 3000 miljard kubieke meter gas in de bodem. Het Papekopperveld bevat een half tot één miljard kubieke meter gas. "Een halve kubieke meter gas levert dezelfde energie op als 28 windmolens per dag kunnen leveren of 135 hectaren zonnepanelen. Dit veld is dus veel waard, ook omdat er olie bij zit. De olieprijs is belangrijk."

Ook de aanleg van een parallelweg langs de A12 om van het pompstation naar de snelweg te komen is van groot belang. "De aanleg van een pijpleiding is te duur voor deze hoeveelheid, vandaar de noodzaak het over de weg te vervoeren." De aanleg van die weg staat volgens Tielens ook pas eind volgend jaar op het programma van de provincie.

Overname

Hoewel waterbedrijf Oasen en de gemeenten tegen de boringen zijn, houdt Vermilion alle opties open. "We gaan in de loop van volgend jaar verder met de voorbereidingen," vertelt Tielens.

Behalve de protesten van gemeenten, inwoners en Oasen was de overname van Northern Petroleum door Vermilion ook reden voor vertraging. "Dit veld was van Northern. Nu het van ons is, kijkt Vermilion met eigen ogen naar de gaswinning. Andere velden hebben voorrang. Maar we gaan boren bij Papekop."

Halve kubieke meter gas levert net zoveel op als 28 windmolens (-Nico Tielens)

Telegraaf 22-10-2015 (Pagina 27)

Zzp-wet

De klucht van de zzp-wetgeving gaat naar de volgende akte. Deze week werd bekend dat de invoering van modelcontracten voor zzp'ers wordt uitgesteld. De Eerste Kamer dreigde het voorstel af te schieten. Er was onduidelijkheid rondom de uitvoering en de modelcontracten zijn niet klaar.

Met de modelcontracten wordt een administratief monster opgetuld. Ik vraag me af of we dat moeten willen. De ondernemer die voor eigen rekening en risico aan de slag is, dreigt uit beeld te verdwijnen. Schijnzelfstandigheid komt slechts voor in enkele procenten van de gevallen. Wordt het nou zoveel transparanter en eenvoudiger met die modelcontracten? Of zijn we op weg naar het vol-

gende administratieve circus?

Het is een illusie dat de arbeidsmarkt nog in te delen is volgens traditionele inzichten. Bij gebrek aan robuuste keu-

HANS BIESHEUVEL
zes klampen we ons vast aan het beeld van de afgelopen dertig jaar. Het is tijd voor een integrale toekomstvisie op de arbeidsmarkt. Onderdeel van deze visie is dat

zzp'ers niet meer weg te denken zijn. Zie dit als een kans op modernisering in plaats van een bedreiging. Om de concurrentiekracht van Nederland vast te houden hebben we een arbeidsmarkt nodig die flexibel is, waar loonkosten dalen en waar de werkgever niet alle risico's draagt.

Hans Biesheuvel is ondernemer en voorzitter van ONL.

Vergaderjaar 2015–2016

33 529

Gaswinning Groningen-veld

Nr. 203

BRIEF VAN DE MINISTER VAN ECONOMISCHE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 21 oktober 2015

Naar aanleiding van de regeling van werkzaamheden van 22 april 2015 (Handelingen II 2014/15, nr. 79, item 6) heeft de vaste commissie voor Economische Zaken een aantal aanvullende vragen¹ gesteld als reactie op mijn brief van 21 april 2015 over voorgenomen olie- en gaswinning bij Woerden (Kamerstuk 33 529, nr. 146). Hierbij stuur ik uw Kamer de antwoorden op deze vragen. Het beantwoorden van deze vragen heeft langer geduurd dan gebruikelijk. Daarvoor bied ik mijn verontschuldigingen aan.

Vragen en opmerkingen van de leden van de SP-fractie

1

Wat is bekend over de eventuele dynamiek in de geologische lagen in de regio Woerden/Oudewater bij gas- en oliewinning? Wat zijn de te verwachten effecten van gas- of oliewinning op thans niet-actieve breuklijnen in de ondergrond van dit dichtbevolkte gebied?

Antwoord

Zoals aangegeven in mijn brief van 21 april jl. moet Vermilion een geactualiseerd winningsplan indienen. In het winningsplan moet de te verwachten bodembeweging door de olie- en gaswinning worden beschreven. In het huidige winningsplan voor het Papekopveld bij Woerden is aangegeven dat de verwachte bodemdaling ongeveer 1,2 cm zal zijn met een bandbreedte tussen 0 en 2 cm en dat de kans op geïnduceerde bevingen gering is. Bij andere in de regio (Zuid-Holland en Noord-Brabant) gelegen velden hebben zich geen bevingen voorgedaan.

2

Hoe effectief en duurzaam is het voorkomen van eventuele bevingen door het opvullen van de ruimten waaruit gas/olie gewonnen wordt en welke risico's zijn er in de toekomst mee gemoeid?

¹ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

Antwoord

Gelet op de huidige inzichten met betrekking tot de geringe kans op bevingen ligt het vooralsnog niet voor de hand het reservoir op te vullen. Meer in het algemeen is het voorkomen van compactie door het reservoir op te vullen met bijvoorbeeld water, CO₂ of stikstof in theorie mogelijk. Voor het Groningenveld zijn deze opties ook onderzocht en hieruit is gebleken dat het vullen van het reservoir met stikstof de meest realistische optie is. Voor het Groningenveld wordt dit nu verder onderzocht.

3

Vindt u het nog verantwoord om (toekomstige) schade aan gebouwen, psychosociale en gezondheidsschade, milieu en landschapsschade te legitimeren door nieuwe gasvelden en -veldjes te exploreren terwijl alternatieven denkbaar en haalbaar zijn?

Antwoord

Het exploreren en exploiteren van nieuwe gasvelden vind ik aanvaardbaar als de veiligheid van mens, natuur en milieu niet in het geding komt. Alle vergunningprocedures zijn er dan ook op gericht om dit op een zorgvuldige manier te toetsen.

4

Bent u zich bewust van de toenemende angst en onvrede over ingrepen in de ondergrond en bent u bereid onderzoek te doen naar de psycho-sociale kant van deze materie in de verdere behandeling van de structuurvisie ondergrond?

Antwoord

Ook ik zie een toenemende onrust in de maatschappij over het gebruik van de ondergrond. Daarom is het van groot belang dat we gebruik van de ondergrond alleen toestaan wanneer dit veilig is voor mens, natuur en milieu. Hierbij is het van belang dat we op een transparante manier met de omgeving communiceren over de risico's van het gebruik van de ondergrond en de onzekerheden die daarbij horen. Ook is het hierbij van belang dat het onderzoek naar de effecten van het gebruik van de ondergrond beter en onafhankelijk gepositioneerd wordt. Ik ben nu bezig dit vorm te geven en ik zal uw Kamer daarover in het eerste kwartaal van 2016 informeren.

5

Bent u bereid in de regio-Woerden/Oudewater juist extra te investeren in de bouw van duurzame, energiezuinige woningen en op andere maatregelen die er voor zorgen dat deze regio weinig beslag legt op traditionele gasvoorraden?

Antwoord

Het uitgangspunt in het Energieakkoord is dat burgers en bedrijven zelf hun verantwoordelijkheid nemen voor investeringen in energiebesparende maatregelen. De rol van de rijksoverheid is om dit waar nodig te faciliteren en te stimuleren en beperkende regelgeving aan te pakken. Met name op het gebied van de financiering van energiebesparende maatregelen wordt een impuls gegeven vanuit het Rijk met het revolverend fonds voor energiebesparing van woningen en een subsidie voor sociale verhuurders. Ook komen er extra middelen beschikbaar om gemeenten te ondersteunen bij hun rol om op lokaal niveau energiebesparing te stimuleren en om de eigenaren van woningen een (vereenvoudigd) energielabel te verstrekken. Het doel hiervan is het vergroten van de bewustwording van energiebesparing. In de recente Kamerbrieven «Voortgang energiebesparing gebouwde omgeving» (Kamerstuk 30 196, nr. 352) en de warmtevisie (Kamerstuk 30 196, nr. 305) wordt nader ingegaan

op de afbouw van de dominantie van gas als warmtevoorzieningsbron en over ervaringen met gasloze wijken.

Vragen en opmerkingen van de leden van de ChristenUnie-fractie

6

Waarom houdt u de aanvraag voor een nieuwe vergunning open, aangezien het Papekopveld onder een woonwijk met 10.000 inwoners en in het Groene Hart gelegen is?

Antwoord

Essentieel bij mijn besluit is of de olie en het gas kunnen worden gewonnen op een voor mens, natuur en milieu veilige manier. Alle vergunningprocedures zijn er op gericht om dit op een zorgvuldige manier te toetsen. Ik ben gehouden alle aanvragen voor vergunningen of winningsplannen te toetsen tegen de vigerende regelgeving, onder andere om willekeur te voorkomen.

7

Waarom houdt u de optie open voor een vergunning voor een mijnbouwlocatie, waarbij de meest dichtbij gesitueerde woningen zich op 100 meter afstand bevinden? Erkent u dat de aanleg van nieuwe infrastructuur en het vestigen van een boorinstallatie overlast en risico's met zich meebrengt voor de omwonenden? Wat zijn de benodigde infrastructurele maatregelen? Op welke plaats komen de boorputten?

Antwoord

Zie het antwoord op vraag 6. Wat betreft de infrastructuur ligt er reeds een mijnbouwlocatie ten zuiden van de A12 van waaruit het Papekopveld in 1986 is ontdekt. De huidige operator bestudeert momenteel de meest gunstige optie om het veld in ontwikkeling te brengen. Zij heeft hierbij nauw contact met de omliggende gemeenten. Een realistisch scenario is dat de boringen vanaf de reeds bestaande locatie worden uitgevoerd. De milieueffecten op de omgeving zullen worden vastgelegd in een melding in kader van het Besluit algemene regels milieu mijnbouw (Barmm). De boorinstallaties zijn overigens alleen aanwezig tijdens het boren van de putten (circa 2 maanden per put). De benodigde infrastructurele maatregelen hangen af van de te kiezen boorlocatie. Hierover is de operator in overleg met de gemeente Woerden. Een van de opties is om gebruik te maken van de nieuwe ontsluitingsweg ten zuiden van Woerden, die momenteel wordt aangelegd.

8

Op welke gronden is het in 2009 goedgekeurde winningsplan in uw ogen niet meer actueel?

Antwoord

Het oorspronkelijke winningsplan is opgesteld door Northern Petroleum en ging uit van een productiestart in 2009. De winning is door Northern Petroleum nooit gestart en ondertussen zijn de vergunningen overgegaan van Northern Petroleum naar Vermilion. Vermilion heeft aangegeven dat zij de winning mogelijk op een andere manier wil gaan aanpakken. Zowel de aangepaste tijdplanning als de mogelijk andere wijze van winning zijn aanleiding voor een wijziging van het vigerende winningsplan.

9

Uw brief over de voorgenomen olie- en gaswinning nabij Woerden van 21 april 2015 vermeldt dat het winningsplan niet meer actueel is en geactualiseerd zal moeten worden. Geldt datzelfde voor de onderliggende winningsvergunning uit 2006? Moet ook daarvoor een nieuwe aanvraag

worden ingediend (aangezien u alleen een nieuw instemmingsbesluit neemt)?

Antwoord

Voor de winningsvergunning heeft Vermilion geen nieuwe aanvraag ingediend te worden. Een winningsvergunning is een marktorderingsvergunning, die Vermilion het alleenrecht geeft in het vergunde gebied te winnen. Om daadwerkelijk olie of gas te winnen is een goedgekeurd winningsplan noodzakelijk. Het winningsplan is het document waarin beschreven wordt hoe en wanneer de winning gaat plaatsvinden en wat de mogelijke effecten daarvan op de bodembeweging zijn.

10

Welke vergunningen/toestemmingen heeft Vermilion volgens u verder nog nodig om daadwerkelijk tot winning over te kunnen gaan (onder meer omdat na 2009 nog nieuwe regelgeving is gaan gelden, bijvoorbeeld de Wabo)?

Antwoord

Bij het Papekopveld gaat het voornamelijk om een bestaande locatie, waar echter nog geen winning plaatsvindt. Conform de procedure voor de omgevingsvergunning (Wabo) geldt hiervoor dat wanneer een succesvolle proefboring is gedaan (zoals bij Papekop het geval is) en men daadwerkelijk wil gaan winnen, de volgende omgevingsvergunningen moeten worden aangevraagd:

- Oprichten en in werking hebben van een inrichting (milieu);
- Handelen in strijd met ruimtelijke ordening (indien bestemmingsplan moet worden aangepast);
- Bouwen (bijvoorbeeld bij het plaatsen van een productie-installatie; de boorkelder is al gebouwd bij de proefboring);
- Eventueel het aanleggen van infrastructurele werken (uitweg, kappen van bomen etc.).

Welke vergunningen verder aangevraagd moeten is afhankelijk van de specificaties van het winningsproject. Bij een winning boven de 500.000 m³ per dag moet een milieueffectrapportage opgesteld worden.

Indien Vermilion extra boringen gaat uitvoeren ten behoeve van de productie dan zal zij bij mij resp. bij Staatstoezicht op de Mijnen (SodM) de volgende stukken moeten indienen:

- Boorplan (SodM);
- Barm-melding (EZ);
- Meetplan (SodM).

11

Hoe verklaart u de opmerking op pagina 2 van de bovengenoemde brief dat er nog onzekerheden zijn ten aanzien van de winbare hoeveelheden olie en gas, terwijl op pagina 3 staat dat de totaal te winnen hoeveelheden olie en gas van dezelfde orde van grootte zullen zijn? Erkent u dat de opmerking dat de te verwachten bodemdaling waarschijnlijk niet wezenlijk zal verschillen voorbarig is?

Antwoord

Bij olie- en gaswinning zijn er altijd onzekerheden verbonden aan de hoeveelheden die zullen worden gewonnen. De oorzaken daarvan zijn zowel technisch als economisch van aard (denk hierbij aan de olie- en gasprijzen). Omdat Vermilion nog een gewijzigd winningsplan moet opstellen en indienen, is de winbare hoeveelheid nog onzeker. Op pagina 3 van mijn brief geef ik aan dat naar verwachting de totaal te winnen hoeveelheden in dezelfde orde van grootte liggen als Northern Petroleum had berekend. De onzekerheid is dus binnen die orde. De maximale

bodemdaling zal daarmee in absolute zin niet veel afwijken van de genoemde 2 cm. Overigens zal een geactualiseerde bodemdalingsvoorspelling deel uitmaken van het nieuwe winningsplan.

12

Wat was het resultaat van de proefboring van de NAM in 1986? Wanneer komt er duidelijkheid over een eventuele proefboring, aangezien Vermilion dit niet uitsluit? Kan een proefboring al plaatsvinden voordat er een nieuw goedgekeurd winningsplan ligt?

Antwoord

In de exploratieput Papekop-1 is olie en gas aangetroffen. NAM heeft indertijd om verschillende redenen geconcludeerd dat de winning niet economisch was. Vermilion is nu in de fase van herevaluatie. Het is mij nog niet bekend of en zo ja wanneer Vermilion een nieuwe proefboring wil zetten. Voor een proefboring is geen nieuw goedgekeurd winningsplan nodig, zolang er geen feitelijke winning plaatsvindt.

13

Welk onderzoek is beschikbaar over de compactie van de ondergrond in het Groene Hart, aangezien het een heel ander type ondergrond is dan in de provincie Groningen? Wordt specifiek onderzoek gedaan naar de gevolgen van bodemdaling op de slappe veengrond, aangezien al bodemdaling plaatsvindt? Wordt het verband tussen deze verschillende oorzaken van bodemdaling onderzocht?

Antwoord

De compactie als gevolg van olie- en gasproductie vindt plaats in de laag waaruit geproduceerd wordt, op circa 1.700 meter diepte. Het gehele bovenliggende pakket zakt daardoor over de gehele productietijd geleidelijk tot maximaal 2 cm. In Nederland kennen we een groot aantal velden dat uit dezelfde laag produceert als het Papekopveld, waarmee een goede kennisbasis is opgebouwd over het gedrag van deze lagen. Ook is bij Papekop reeds een proefboring uitgevoerd, waaruit de eigenschappen van de laag waarin de olie en het gas zich bevindt ook ter plaatste bestudeerd zijn. Er worden op basis van kennis en ervaring met winning in veengebieden geen specifieke effecten verwacht van bodemdaling in gebieden met slappe veengrond. SodM zal de oliemaatschappij verzoeken het meetplan zodanig in te richten dat de bodemdaling door olie- en gaswinning op een adequate wijze gemonitord kan worden.

14

Wat zijn de gevolgen van extra bodemdaling voor de waterhuishouding, wat betreft veiligheidsrisico's en ook kosten voor waterschap en gemeente?

Antwoord

De verwachte bodemdaling is zodanig klein (1,2 cm met een bandbreedte van 0 tot 2 cm) dat deze niet van invloed is op de waterhuishouding. De procedures zoals omschreven in de Mijnbouwwet en de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) zijn erop gericht dat risico te minimaliseren en te mitigeren. Ik voorzie daarom geen extra kosten voor waterschap en gemeente. Mochten er toch kosten zijn dan komen die voor rekening van de mijnbouwmaatschappij.

15

Welk onderzoek is beschikbaar met betrekking tot drinkwatergebieden in dit gebied en het risico op bodemverontreiniging?